

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egész évre 6 ft.
 Félévre 3 ft.
 Negyedévre 1 ft 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
 Tűszelvények nem adtnak vissza.
 Egyes szám ára 15 kr.
 A nyilatkozatok minden garand sor díjja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
 hivatalos hirdetésekéül:
 Minden sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.
 Petícióknál nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A vármegye részvét-nyilatkozata.

*Császári és Apostoli Királyi Felség!
 Legkegyelmesebb Urunk, Királyunk!*

A teremtés urának végzése, melylyel *Károly Lajos* császári és királyi főherceg öfenségét az élők sorából kiszólitotta, Felséged szerető testvéri szívét mélyen megsebezte és gondteljes lelkét mély bánattal terheltte.

Felséged hű magyar népe a nagy esapást és mély fájdalmat kétszeresen érzi, mert a megboldogult fenséges főherceg nemcsak a nemzetnek volt hű fia, hanem Felségednek, szeretett királyunknak édes testvére is. Kettős tehát reánk a csapás, amely sújtott, részvétünket is kell, hogy ez megkértszerezze.

Mi vigaszt nyújthatnánk mi Felségednek mély bánatában mást, mint az együttérzést, mint annak a tudatnak az ébresztését, hogy mindannyian szivből veszszük föl azt a gyászt, amely Felségedre borul.

A legnagyobb fájdalom és az a meggyőződés, hogy milliók osztoznak érzelmeinkben, jótékony balzsamot teremt.

Ezt a balzsamot hozzuk mi is Felséged szerető szívének gyógyítórul, ezt a balzsamot nyújtja Felségednek vigaszul vármegyénk közönsége ma tartott törvényhatósági közgyűlésének közakarattal hozott határozatából.

Fogadjon Felséged ezen őszinte részvétünket alattvalói hódolatunk és hűségünk alázatos tolmácsolásával kegyesen és kegyelmesen.

Sátoralja-Ujhelyben, 1896. május hó 20-án.

Zemplén-vármegye közönsége.

TÁRCA.

A csodavárosból.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —
 Írta: **Neuvoehner Jenő.**

Budapest, pünkösdi hétfőjén.

A budai hegyek mögül a virágbontó tavaszi fuvalom meghozta a milléniomi pünkösdi.

Végigöntötte a pünkösdi káprázatban ragyogó nap pazar fényét ezen a csodavároson.

A zászlók erdeje eltűnt; a selyemkárpitos lepel leomlott a falakról; a trikólór drapériák szerte foszlottak, a lángkoszorúk, tűszövények elhamvadtak.

Szakasztott mása most ez a hatalmas metropolis egy garszonlakásnak, amelyben egy vig kompanyia dorbézolt által egy éjszakát és amelyet az ablakredő nyílásain átszűrődő napfény megvilágít a maga kusza össze-visszaságában.

A selyembe burkolt, lángba szegett város viszsanyerte köznap formáját és csak egy-egy elvétve szembeöltő zászló, vagy imitt amott az erkélyeken fölcsillogó selyemkárpit enged az imént lezajlott dicső ünnepekre következtetni.

Nem *mámorító*, de *malasztos* ünnepekre, amelyek vágyat, akaratot öntöttek tizenhét millió honfi szívébe, lelkébe.

Hogy egy ezeresztendő dicsőséges multra tekinthetünk büszkén vissza; hogy mesgyénjén állunk két ezerévrnek: maga a legnagyobb pártfogó, Öfelsége a király, nyitotta meg az ezredéves kiál-

Hálaadás ünnepnapjai.

A magyar állam ezeréves fennállásának és az ezredéves nemzeti lét örömeinek lélekemelő módon történt megünnepléséről, a hálaadás ünnepnapjainak lefolyásáról vármegyebeli közsegekben e hét folyamán még a következő jelentéseket kaptuk:

Szinán, ebben a határszéli mezővároskában, hogy a szegény tót nyelvé, de magyar érzelmű lakosság előtt se menjen feledésbe az ezredév emléke, az értelmiség közadakozásból, a templom előtt lévő szép téren*) 5 méter magasságu obeliszket állított fel, melynek keletre néző oldalán ez van bevésve: 896–1896. Már az alapkö letétele ünnepiesen ment végbe, amennyiben a most járó ércpénzek mindenikéből egy-egy darabot s egy pergamentre irt emlékiratot helyeztek az emlékkö alá. Az emlékoszlop ünnepies leleplezése május 10-én ünnepies hálaadó istentisztelet után, az összes hivatalos személyiségek és nagy közönség jelenlétében volt, amidőn *Lehoczky* Endre esperes-plebános lelkes és hazafias szavakkal átadta az emléket Szinna közönségének, hogy kegyelettel óvja és gondozza. Az emlékoszlop koré mar előbb milléniomi emlékfákat ültettek. A leleplezést *Lehoczky* Endre esperes vendéglátó asztalánál barátságos ebéd követte, melyen részt vett a szinni értelmiség. — Az iskolai örömműnnp f. hó 17-én volt hazafias szavatokkal. A tót ajku gyermekek jó magyar kiejtése a jelenlevőknek oly nagy öröme szolgált, hogy fellelkesevde hamarosan összeraktak annyit, hogy mindenik szavaló gyermek jutalmul egy-egy koronát kapott. Délután a sétatérnek árnyékos fái alatt gyermek-majális volt. Este kivilágítás, később a helybeli és vidéki fiatalok az iskolateremben igen jól sikerült táncmulatságot hevenyészett. *r. l.*

Gálszécsről írják nekünk: Az itt alakult „katolikus kör” május hó 26-án a körnek diadal-kapuvál, koszorukkal és zászlókkal csinosan földiszított udvarán ezredévi ünnepet rendezett, melyen a kör tagjain kívül számos vendég is volt jelen. Az ünnepséget a mindkét kat. templomban tartott ünnepies istentisztelet előzte meg. A kör tagjain kívül számos vendég is volt jelen. Az ünnepséget a mindkét kat. templomban tartott ünnepies istentisztelet előzte meg. A kör tagjai nemzetiszínü kokárdát viseltek. Maga az ünnepség következőleg tolyt le: a kör kebelében alakult dalosegyesület *Lukács* János tanító vezetése alatt elénekelte a

litást, a királyi hercegek, az országnagyok és mindazok jelenlétében, akiknek nevük és dignitásuk van.

És ugyanakkor egy nagyteremmet, egy nagy-ratóró nemzet ünneplte meg a sorsnak azt a csodás játékát, amely egy idegnek körülövezett maroknyi nemzetet élni engedett, és amely ünnep oly biztatón int a jövő ezredév felé.

Amint a napsugár süt, süt, a hálaadó szent ünnep nyomában egymásután serked ki a rügyekből a bimbó; a bimbóból kipattan a patyolat virágkehely.

Örömtelt szívvél, ragyogó arccal szívjuk ezt a vesztegető illatot és valami sajátszerű, álomba ringató zsongást hallunk a levegőben. Valami fenséges himnusz harmonikus akkordjai lopódnak szívünkbe; valami áhitatos zene hanghullámaiban fürdik lelkünk.

A nap pedig csak ontja, egyre ontja azt a teméntelen sugárforrált, amelyet jószágos szellemek gombolyaggá alakítanak, szövetté fonnak és a mesésen fényes tündérlappal béborítják ezt a *kinchalmast*: ezer esztendőnek kegyteljes emléket és a szebb jövődőknek biztos zálogát.

Csodás színvegyülék, balzsamos illatár és búbájós muzsika az itt hazánk szívében, a csodaváros ligetében.

Az ezeregyévszaka tündérregjét varázsoltuk ide, a búvós kelet mesevilágát valósitottuk itt meg, minden fényével, tündöklő ragyogásával. . . .

A művelt Nyugat csiszolt izlésű emberei, piros fezes, patyolat csalmás keletiek és idegen világrészek idevetődő lakói ámulattal eltelve szemlélik a magyarok nagy alkotását: az ezredéves

Himnusz, *Gáy* János rk. plebános, mint a kör elnöke, elmondta lelkes megnyitó beszédét, intvén benne a kör tagjait a tiszta vallásos erkölcsre és hazaszeretetre. *Kenedich* Gyula rk. isk. tanító nagy hatással szavalta: »A magyarok Nagyszonyához« c. költeményt, *Mihajla* Endre rk. s. lelkész pedig a honfoglalásról tartott igen magvas és szépen kidolgozott fölvlasást. Az ünnepeket aztán a Szózat élénklése fejezte be, az ifjúság pedig zászlonosan és zenével bejárva a várost, éltetve a hazát s a királyt, kivonult a „Rakos” nevű erdőbe májusi mulatságra. Délután majdnem az egész város künn volt az erdőben s a multság oly animóval folyt, hogy a jelen voltak nagyobb része csak késő éjjel tért haza. *r. l.*

Hrubó községben szeretett hazánk fennállásának ezredik évét a hivek és a tankötelesek szintén egyesülten s nagy örömmel ünneplték meg folyó hó 10-én. A templom homlokzatán egy nagy és nyolc kisebb nemzetiszínü zászló volt kitűzve Magyarország címerével, körülötte evvel a felirással: »Isten áldd meg a magyart«, a nagy ajtó rájája körül fenyőből font koszoru díszlett, maga a templom pedig kívül-belül zöld galyakkal volt feldisiztve. Ugyan így az iskolaépület is, hol a tanteremben ott függöttek *XIII. Leó* szent atyánk, *I. Ferenc József* és *Erzsébet* öfelségeiknek arcképei, melyeket ünneplés közben a növendékek megkoszoroztak. Templomi és iskolai ünneplés befejezése után népnünp kezdődött a »Turim» nevű fenyvesben. A közöszonna és a talpalávaló költségeit *Kapala* J. szeretett lelkészünk viselte, aki pénzüjalmat is adott saját erszényéből azoknak az iskolásoknak, akik magukat a magyar nyelv tanulásában kitüntették.

Tussán, ahol talán ezer esztendeje már, hogy *Szvatopluk* nyelvén beszélnek, tanító nincs, a gyermekek iskolába nem járnak, *Ujlaky* János, az új ev. ref. lelkész, aki régi állomáshelyén, az őszláv telepen, *Lasztomér* községben is kelendővé tette a magyar szót, folyó hó 14-én előbb magyar nyelven, aztán tót nyelven mondott az ezredév dicsőségéről templomi beszédet. Ez a derék lelkész itt paposkodásának rövid ideje alatt annyira vitte, hogy a falubeli fiatalok már magyar nyelven zengedezte a »Mindenható leborulva» kezdetű templomi éneket. Bizony még sok nagyon nehéz munka vár reá, de ha isten élteti, megbirkozik vele. Éltesse is a legjobb erőben! *r. l.*

*) Van-e már szép magyar neve?

Szerk.

kiállítást. Szemük káprázik a fénytől, lelkük remeg a meghatottságtól, de azt a minden akadályokon átjázó mozgó erőt, amelynek ez a nagy mű lételét köszönheti, a titokzatosság burkából ki-pattantani nem tudják.

Nap-nap után olvashatjuk a fővárosi napilapokban a világ minden tájékról összeseregülő neves, előkelő íróemberek első látásra szerzett benyomásait. Beszélnek keleties búbjáról, nyugati izlésről, világvárosnak, »a Kelet Párizsa«-nak nevezik *Budapestet*; de azt a gyönyörbe fullasztó édes és szent érzést, amit a magyar léleknek mindez itt okoz: nem értik meg, nem érzik át soha!

Sziráky Barna.

— A »Zemplén» eredeti tárcája. —

Hol vagytok ti régi jó patriarkális idők, mikor az »itt élned kell« annyit jelentett, hogy ahol az ember kezdte a tiszteletbeli esküdt-ségen, ott szépen bele nőtt a szolgabíroságba, bele hizott a főszolgabíroságba, majd bele öszült a főiskálisságba vagy vicispánságba is, kinek hogy szuperált a szerencséje, hogy ponderált képessége mellé a konneksziója.

Legtöbbször predestinálva volt mindenki a karrierjére. A dajkáló vármegye pólyás babáját (tiszteletbeli aljegyző) komoly öreg urak aszerint dédelgették, amit vártak belőle. Am azért megmaradt tekintetes urnak mindenki.

A restaurációk obligát izgalmai után kapacitálva volt az egész vármegye, hogy ugy van jól minden, amint van. Azok is bele nyugodtak a változhatatlanba, akik rézfokossal vagy fringivál

B-Szerdahely községben, írja levelezőnk, f. hó 9-én este diszkivonulás volt, melyen részt vett az egész B-Szerdahely. Zászló alatt, lámpák mellett, zeneszóval bejárták a községet. A községi bíró házában a nap jelentőségét *Szilár* János tanító fejtegette magvas beszédben. Másnap csak a betegek maradtak hon, a templom zsufolóság mellett ünneplőkkel, kikhez az ékesszavu szónok, *Damjanovics* Ágoston lelkes intezett hazafias egyházi beszédet. Az iskolai ünnepség folyó hó 17-én volt a szülők osztatlan érdeklődése mellett. Az «Üdv áldá; lengje át — e dicső szép hazát» című nemzeti dalt többször megismételték. A füzében délután igen népes, jókedvű majális volt.

Salók és Hegyi községekben, írja levelezőnk, f. hó 17-én volt a hálaadás ünnepe. Reggel 9 órakor ünnepes Tedeumok tartottak, amikor is a *Kossuth* Vincéné öngyászta készítette díszes zászlók alatt vonultunk be az Ur hajlékaiba, előbb a róm. kat. azután a görög kat. templomba, ahol a szt. misé végeztével a Szózatot és Himnuszt énekelték el szabatosan, lelkes jó kedvvel. Istentisztelet után Salókon is, Hegyiben is szavalkatok, történelmi beszédek és hazafias énekekből állott iskolai ünnepségek voltak. Délután vig muzikaszó mellett jöttek a hegyiek, kikhez a falu végén hozzá csatlakoztak a szalókiak, — s így a két iskola 144 tanulója, tenger néptől kísérve, kivonult a szalóki erdőbe, ahol csakhamar megeredt a tánc, mely egész estig tartott. Ekkor úgy a gyermekeket, mint a szülőket *Baritskó* Erndre és *Csurgovich* György, lelkesek vendégelték meg.

Szacsurból írják nekünk: A szacsuri gkat. elemi iskola növendékei a honalapítás ezredéves ünnepét május 17-én szokatlan lelkesedéssel és fényes ünnepelték meg. A szülők, tanügybarátok és az érdeklődő közönség valláskülömbőség nélkül színültig megtöltötték az iskola helyiségét, ahol az ünnepséget d. u. 2 órakor a gyermekek ének-kara a *Kölesy* himnuszának hatásos elénkésével nyitotta meg. Ezután *Hegedüs* Ágoston gk. esperes-lelkész alkalmi beszéde következett, mely hazafias lelkesedéssel egészen elragadta az ünneplő közönséget. A beszéd után az iskolás gyerekek magyarul szavaltak, s énekeltek a jelenlévők nagy gyönyörűségére. Iskolai ünnepség után a kis nebulók, élükön gyönyörűen felpántlikázott lovas zászlótartóval, zeneszó és hazafias dalok énekése mellett, bejárták Szacsur utcáit s lelkesülten éltették az ezeréves magyar hazát és a királyt. A sikerült ünnepség táncal végződött. r. l.

Mihályi községben, írja levelezőnk, az iskolás növendékek s velük együtt az egész község népe folyó hó 9-én tartották az ezredéves ünnepet. *Ij. Kálniczky* János s. lelkes buzgó imában adott hálát az ég urának, hogy a dicsőséges ezredik évet a mai nemzedéknek engedte megérni. Az iskolában program szerint végezték a növendékek az ünneplést, mely után majális következett.

Krivostyán község közönsége, indulva a szép és jó példa után, melyet a *Fábray* Paulina tanítónő vezetésére bízott iskolás gyerekek mutattak, pünkösdi másodnapján az ezredéves megünneplésével egybekötött majális tartottak. Hallva az apró gyermekeket, akik nemcsak hogy szavaltak, énekeltek, de játszóközben is kedvesen csevegtek magyarul, örömtől repesett a szívünk, hogy abban a tősgyökeres tót községben milyen szépen hódít a magyar szó varázsa. Ugy a kicsinyeket, mint a nagyokat *Krivostyán* ura, *Sztáray* István gróf, vendégeltette meg. r. l.

igyekeztek mást meggyőzni s ebbeli törekvésük miatt gyakran flastromos ábrázattal nyomkodták meg az ágyat. Még csak „visum repertum“-ért sem szaladgáltak. „Adtam én is másnak“ s „majd lesz még restauráció“, ezekben rejlett az elégtétel. Melegség, szivélyesség, allandóság fakadt a régi alkotmány forrásából, erős kapcsolatok kovácsa volt a jó öreg vármegye. A jó barátok együtt vénülhettek meg, össze komásodván sógorosodván közben. A világ folyása pedig lassu és szép vala.

Most a hivatalnok egy nagy masina rangosztályozott alkatrésze. Kicsavarható, ismét beilleszthető másúvá, a birokra hierrarkia mázsás rangjával körül bástyázott komoly gépész (vulgo séf) keze alá, hol idegenben az érzés melegségét hideg udvariasság helyettesíti, melynek fagyos atmoszférájában nem ritkán az irigység, stréber egymásra licitálás, besugás, befeketés bogáncsai burjánzanak.

De hát az élet mozgás! Hiába való minden reflexio. Mikor ama masinának egyik rugójára másutt van szükség, jön a pecsétes írás. A hivatalnoki élet egy nagy pasziánsz-játék, folytonos kombinációival a közérdek és karrier kívánalmainak. Akit elvisznek, még csak vigasztalódik úgy ahogy, a lokal-patriotizmust eskomtalja a karrier. De az össze szokott jó barátoknak nehéz az ő állapotjuk. Egy eltávazó igaz ember pótolhatlan irt hogy maga után azoknak, akik az igaz embereket szeretik.

Nehéz feladat dilettáns tollal méltó buesit

Tanítók a kiállításon.

Nemzetek létjogának, életképességének legbiztosabb ismertető jele a szellemi és anyagi erőnek az a foka, melyre jó é. balszerencse közt fölemelkedni akarata és képessége van.

Kis és nagy nemzetek egyaránt örömet ragadják meg ezért az alkalmat, hogy előmenetelüket feltüntetvén, erőt, buzdulást nyerjenek továbbhaladásra. Eszközül erre rendszeren a kiállítást választják, a hol együvé halmazva szellemi és anyagi javaik színét-javát, szemléltethető tegyék a színvonalat, melyet elérniök nemzeti szent akarattal eddig sikerült.

A magyar nemzetnek páratlanul nagyszerű alkalmat nyújt erre a jelen év, a hon megalapításának ezredik évfordulója. Rengeteg fáradtsággal és pénzáldozattal együvé is hordott mindent, a mi a köznevelődés, ipar, kereskedelem, közgazdaság s egyéb érdekek szempontjából értékes és fontos, s a mi bármely tekintetben tanulságos vagy gyönyörködtető.

Egy ily kiállítás nem érne meg a reá fordított fáradtságot és áldozatot, ha csak arra volna jó, hogy csupán gyönyörködtessen, ha nem volna egyéb, mint egy méreteiben és berendezésében nagyszabású, fölötté érdekes panoráma is.

De még sokkal több is ez annál. Valóságos iskola úgy a magyar emberre, mint az idegenre nézve. Az idegent megtanítja arra, hogy az ezer év, melyet ez a nép e szép hazában töltött, erős harca volt e nemzetnek nemcsak a létért, de a civilizációért is, melynek immár oly fokára emelkedett, hogy joggal és méltán foglalhat helyet e földrész művelt nemzetei között.

A magyar emberre azonfölül, hogy egészében növeli benne a nemzeti örömezetet és öntudatot, valódi tárháza a tudománynak. Nincs talár életpálya, melynek munkása ne találna benne hivatása körébe tartozó dolgokban biztos tájékozottat, utmutatót; ne tárna fel előtte újabb meg újabb vívmányokat, melyekről eddig talán sejtelle sem volt. Okulást merithet tehát belőle mindenki az egyszerű földmivestől a dús gazdag főúrig, az igénytelen falusi iskolamestertől a tudós egyetemi tanárig.

És minő gyakorlati ennek az iskolának tanításmódja! Nem üres beszéd, melynek napja nincs, nem lelket öllő szürke elmélet az, a mi ott uralkodik, hanem maga a tárgy szól felénk, nyujtva az értelemlre föltétlenül ható, alapos oktatást, melynek eredménye ennél fogva biztos, maradandó! Igazi szemléltető oktatás az, a mit az ember ebben az iskolában nyerhet; igazibb, remekebb mindannál, a minőt a neveléstudomány jeles iskoláit csak megkövetelhetnek Tudást szomjazó emberek éjjel-nappal könyveik fölött görnyedve nem szerezhetnek annyi értékes ismeretet évek során át, mint itt néhány nap alatt.

Legyen hát ennek a jeles iskolának hűséges, derék tanuló-serege az egész magyar nemzet! Ekkor, de csakis ekkor nem fáradtak hiába ez iskola alapítói s felévi fennállás után nyugodt lélekkel oszlathatják azt fel, mert mind az a tudás, mit nyujtani képes volt, eljutott rendeltetése helyére és a rövid, de több évi fáradtságos munkával előkészített tanfolyamnak fényes sikere lesz.

Remélhetőleg nem is mond le az ezredéves kiállítás megtekintéséről e haza egy jó érzelmű polgára sem, a kiből van egy kevés tudás vagy és — itt a bökkenő — a kinek csak módjában áll az erre szükséges költségeket előteremteni.

Keserűségnek kell azonban eltölteni az em-

venni *Szirák* Barnától. A gondolatok és érzések özöne kéredzkeedik ugyan papírra, de azokat a jó barát foglalja le a maga részére, akinek édes kevés köze van minden egyébbhez.

De mert minden köztisztviselőnek, plane bírónak két minősítvényi táblázata van, egyik a hivatalos (amelyikhez nincs hozzászólásunk) a másik pedig amelyiket a közvélekedés tölti ki — hallgatással nem mellőzhetjük a bírót sem.

Lássuk hát előbb a publikus embert.

Mint bírót jogászvilágunk egy kimagasló alakjának szavaival tartom helyénvalónak röviden jellemezni, aki *Szirák* Barnát pályája kezdetén a magyar bírói kar egyik leendő büszkeségéül ösmerte föl s ily értelmű relációt adott róla »orbi et urbi.« S hogy az a vélemény az első bírói fórumon bevált, fényesen igazolja az irányadó körök mai felfogása, midőn szakreferájának olyan munkásául hirdetik, aki első sok érdemesek között.

Ritka világos fő, széles látókör, izmos logika, éles judicium, hajthatatlan férfiaság, páratlan erély, visszafoghatatlan szókimondás, egyenes átlátszó karakter. Egy sokra hivatott ember alapanyagának alkotórészei, egy vezetni hivatott férfi ideális sajátosságai.

Gyepőlőt-tartó embernek született s nézetünk szerint ott lesz igazán helyén.

Tudását lelkiismeretes, sőt skrupulózus ambíció sarkalja lehetőleg tökéletesen produkálni. Felületes, elhamarkodott dolog nem igen ment ki valaha a kezéből.

Bírói fogalmazványa közvetlen, világos tömör, kapacitáló. Azt hisszük mintája leszen

ber szívét, ha arra gondolt, hogy ez utóbb említett ok a kiállítástól való távol maradásra kár-hoztatja a nemzet egy oly osztályának nagy többségét, melynek nem csekélyebb a hivatása, mint hogy az ifju nemzedék szellemvilágát irányítsa; minden nemes érzelmét, köztük első sorban a hazaszeretetet szent érzelmét lelkükbe plántálván, azt ápolja, ébren tartsa s meghódítsa e hazának mindazokat a néprégeket, melyek körében a honfoglalás még mindig folyamatban van s csak az ő feláldozó munkásságuk folytán halad lassan-lassan előre: értem a néptanítókat.

Szemrehányással és váddal ne illessük a jelen ünnepies alkalomkor a társadalmat, mert ez osztály állapotán még mindeddig nem javított és a miért elköveti azt a lélektanilag is nehezen megfejthető tévedést, hogy amíg vagyona kezelését anyagiakkal küzdő bármely egyénre nem bízna, addig legnagyobb kincsét, gyermekeit, nem ritkán nyomorban sanyló emberek kezeire adja, a kik pedig ily körülmények közt csak nagy nehezen tudhatnak megfelelni nevelői feladataiknak. Panasz helyett pedig legyen elég pusztán felemlitenem a tanítóanyag helyzetére világot vető ama szomorú és rideg tény, hogy túlnyomó többségük a legjobb akarat mellett sincs abban a helyzet, hogy anyagi romlásuk nélkül megtekinthessék az ezredéves kiállítást s hogy magukat a fővárosban fentarthassák addig az aránylag nem rövid ideig, a mennyit a kiállítás haszonnal járó, tehát beható tanulmányozása igényel.

Pedig ha valakinek, a tanító kar minden tagjának kivétel nélkül és egytől-egyig meg kellene jelennie ezen a kiállításon. A tanító szellemi előrehaladása vagy hátra maradása u. i. nemcsak az ő egyéni dolga, hanem megéri azt iskolája is; mert hiszen régi igazság, hogy nagyrészt olyan az iskola, a milyen a benne működő tanító. Csak az iskola venné e szerint hasznát annak, ha a tanítósnak mód nyujtatnék arra, hogy a kiállítást, s első sorban annak közoktatásügyi csoportját, behatóan tanulmányozhassa, s így az ott szerzett ismereteket, tapasztalásokat és tanulságokat a jelen és a jövő ifju nemzedék részére értékesíthesse. S a mennyiben a tanítók önképzésével az oktatásügy emelkedése együtt jár, annak lehetővé tétele csak másodsorban az illetők egyéni érdeke, hanem első sorban az iskoláé, vagyis a közé, az egész hazáé.

A saját jól felfogott érdekében cselekednék tehát és közérdeket is mozdítana elő a társadalom, ha a tanfériakat anyagi támogatásban részesítvén, számukra a kiállításon való megjelenést lehetővé tenné.

Dicsérettel legyen mondva, fel is ismerték ezt sok helyütt és napról napra hallunk hirt az ország különbözőrészeiből, hogy iskolafentartók és községi képviselőtestületek segítségére sietnek a tanítóknak.

Sőt Zemplén vármegye is adott már jelt magáról. *Sárospatak* derék képviselőtestülete járt elül jó példával s habár szerény is az összeg, mit nyujthatott, de első volt, aki megmutatta, hogy mit kíván a méltányosság és a nevelésügy munkásai iránt való jó akarat minden oly községtől, melynek vezetői hivatásuk magaslatán állanak. Patak példáját követi *S.-A. Ujhely*, a székváros példáját kövesse a többi száz község az egész vármegyében!

Legyen szabad remélnünk, hogy nem akad iskolafentartó testület, vagy község e vármegyében, mely e nemes város szép példáját ne követné.

Folytatás az I. ső mellékleten

egykor bírói enunciacióinknak, ha majd hivatása tért nyit számára, hogy klasszikus jogeseteket öltöztethessen jusztiniánusi mezbe.

És most hadd vessen lobot házi oltáram csendes öröktüze, melynek lángját tizenöt év közös emlékei élesztik. Barátsgunkat nem élet-pályánk kölcsönhatása fakasztotta s éppen azért nem is volt konvencionális. Egy, felfogásom szerint nagyra hivatott ember kiváló tulajdonságainak méltatása volt részemről a kiinduló pont, részéről pedig a szimpátia.

Mindkét faktor forrasztó erejét pedig növelte a verőfényes fiatalság, melyben megösmékedtünk. A sejtéssel birkozó tudás, az ideálok déli bábájában való gyönyörködés, a nagy idők emlékeinek lelkesítő felelevenítése, mit a historikus érzés kölcsönössége fakasztott, a természet szeretete: mind-megannyi érintkező pontok voltak közöttünk. Elméje, érzései a nagyobb kaliberű ember mértékéhez voltak szabva, gondolatainak súlyát növelte erős egyéniségének öntudatosága s azon félremagyarázhatatlan nyíltság, hogy az igazat magáért az igazért vallja, hogy a népszerűségre, a pillanatnyi hatásokra nem reflektál.

Világos értelme, vaskos logikája, reális felfogása, szellemes ötletei valódi élvezetté fokozták a véle való társalgást. Mindig volt mondandivalója, anélkül, hogy ismétlésekbe esett volna. Szellemessége pedig nem a tucat elméncskedés pajábukfenceiben nyilvánult, hanem az okosság, a szegnek fején való találása, az ellentétek elmés kiegyenlítése, vagy szétválasztása nyilatkozott

Mutassa ki e vármegye lakossága ezzel is, hogy van érdeke a népoktatásügy felkarolása iránt s hogy megbecsüli ennek az ügynek lelkes katonáit, kik e vármegye lakóinak szellemi előremenetelén és megmagyarosításán oly hangyaszorgalommal munkálkodnak!

Vegyék fel mindenütt az ezredév ünneplésének tárgysorozatába az említett csekély áldozatot, mert — ismételen hangsúlyozom — nem a tanítók, hanem a népnevelésügy érdeke forog itt szóban.

A közművelődésügy érdekében áldozatot hozni pedig hazafias kötelesség; annál is inkább, mert a ki elfogulatlan szemmel tekint a jövőbe, jól tudja, hogy nem a kard, nem a nyers erő, hanem a műveltség fegyvere az, a mivel nemzetünk ez ezer éves hont még sok ezer éven át fentartja.

Dolinkai.

Vármegyei ügyek.

Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 28-án tartotta meg rendes közgyűlést, melyet május 20-án, *Károly* Lajos főherceg elhunytja miatt, s az országos gyász következtében elnapolt. — A május 19-iki diszközgyűlés, ugyszintén a május 20-iki választó közgyűlés jegyzőkönyveinek meghitelesítése után *Dókus* Gyula főjegyző felolvasta azt a részvét feliratot, mely vármegyénk közönségének a *Károly* Lajos főherceg trónörökös elhalalozása fölött érzett fájdalomt tolmácsolja s mely részvét-nyilatkozat lapunk mai számának első helyén olvasható. — Az alispáni jelentés, *Gaizler* József br. tb. főszolgabíró érdmeinek méltatása után, felsorolta mindazt, ami nemzetesebb csak február havi közgyűlésünkől a mostaniig előfordult törvényhatóságunk közigazgatása menetében, így pl. hogy a közegészség állapota általában jó, hogy a himlőjárvány megszűnt, hogy a diftériának esetei csak szórva nyomas mutatóknak, hogy az idejűsorozás eredménye jobb, mint volt a múlt esztendei és így tovább. — *Meczner* Gyula biz. tag felszólalására utasították a szerencsi járás főszolgabíráját, hogy a sertésvesz elfojtása irányában tett hatósági intézkedésekről azonnal tegyen jelentést. — A soproni átirat a parlamenti klotür behozatala tárgyában egyszerűen tudomásul vétetni rendeltetett. — A közös pénztárban őrzött árva-pénznek pénztárczi gyümölcsötetése érdekében s névszerinti szavazással elrendeltetett, hogy azok az ujhelyi négy pénztárban és a s-pataki takarékpénztárban a 4: 05 aránya szerint helyeztessenek el. A Kaesztenbaum-alapról szóló alispáni jelentés szerint az alapítványi vagyon kerek számban 147,000 ftra emelkedett. — *Meczner* Béla biz. tag indítványára s lehetséget örméssel határozta el a közgyűlés, hogy a mostan folyó év az ezredéves nemzeti ünnep alkalmából öt évek számítottassék a vármegyei tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet nyugdíj igénye tekintetében! (Éljen az indítványozó — éljen Zemplén-vármegyénk nemesen érző közönsége! — Szerk.) — A vármegyei házipénztárnak, ugyszintén a betegápolási pénztárnak 1895. évi, szamvizsgálatilag letárgyalt számadásai fölterjesztettek a belügyi kir. ministerhez. S.-A.-Ujhely város képviselőtestületének az itt létesítendő állami, elemi és polgári leányiskolák évi anyagi segedelemben részesítése iránt hozott határozatai megerősítettek. — Több

meg abban is. A korrekt férfi ész fegyelmzett-ségét szellemének pajzánsága sem nélkülözte.

Évekkel ezelőtt kedvelt sportunk volt korareggelenként a hegymászás, erdők bebarangolása. Azok a séták felejthetetlen édes visszaemlékezések tárgyai maradnak. Eleinte kettősben jártunk, míg aztán társaságunk *Emőd* Béla barátunkkal egészítődött ki. Pontos feljegyzéseim szerint százharminchét turt csináltunk. (900—1000 klm) — Hol a Magas-hegyet, Sától, Halyagost kerültük meg, hol a Bodnár-völgyön keresztül vettük utunkat, hol valamelyik hegytetőre kapaszkodtunk föl. A harmatos virány, a madárdaltól hangos erdő, a tücsök cirpelés, kakukfi emanáció a derekas sétával nem tévesztették el testre-lelékre elevenítő hatásukat. Mig felfelé bandukoltunk nem sok szóval éltünk, hanem mikor a hegynyeregbe jutottunk s bebocsátottunk az erdő lombatorába, ami a meredek hegy után jóleső pihenő számba ment, megeredt az eszmecseré, mit a gyakori ellentmondások által fölkellett vita tett élénkké s ránk nézve érdekessé. Vitáink csendes bírja *Béla* barátunk volt, aki nagyokat szeretett hallgatni, ámde rövidke mondásainak tartalma ritkán tévesztette el hatását s annak volt igaza, aki mellé ő szegődött, felebbvitelt nem ösmertünk.

Mikor a hét évvel ezelőtt lezajlott képviselőválasztás izgalmaiba voltunk elmerülve, turjaink rendes témáját egymás kapacitálász képezte. *Szirák* Barna ugyanis „mameluk” volt a renditeltlenebb fajtából, én pedig animózus ellenzéki kortes.

Soha oly lármát nem fognak ama csendes

község képviselő testületeinek határozatai, melyekben kimondották, hogy az ezredéves nemzeti ünnep emlékére a községeknek idegen hangzásu nevei megmagyarosítottassanak: jóváhagyás céljából felterjesztettek a belügyministerhez. — Ugyszintén több község képviselőtestületeinek határozatai, melyekben örök időkre alapítványokat tettek, hogy az alapítványi tőkéknek évi kamatai az olyan idegen ajku iskolás gyermekek között, akik a magyar nyelv elsajátításában magukat kitüntették, jutalomképpen kiosztassanak, a törvényhatósági közgyűlés színe előtt jóváhagyást nyertek. — *Meczner* Béla biz. tagnak írásban benyújtott és az állandóválasztmány ajánlásával a közgyűlés elé került indítványa, hogy t. i. a vármegyei tisztviselők személyeikre nézve éppen olyan kedvezményekben részesítessenek, mint részesítettek az állami tisztviselők, egyhangu helyesléssel találkoztunk, felirat kíséretében a kir. ministerelnök elé, nemkülönb az o. gy. képviselőházhoz felterjesztett; egyszerűsmd megkerestettek a vármegyei társtörvényhatóságok, hogy Zemplén-vármegye közönségének eme határozatát magukévá tévén, hasonló szellemű feliratokkal forduljanak a ministertanácschoz és az országgyűlés képviselőházához. — A jegyzői nyugdíjalapra ügyelő választmányba, a néh. *Gaizler* br. elhunytával megüresedett tagsági helyre, *Miklós* István biz. tag, a loavató bizottságban megüresedett két helyre és pedig a bodrogközi járásba *Dombay* Kálmán, a szerencs s tokaji járásokba *Szomjas* Ferenc biz. tagok választattak meg. — *Szomolnok* színnai járásbeli községnek *Zemplén-Szomolnok*-ra történt átváltoztatását a belügyi kir. minister megengedte. — Elintéztést nyert községi költségvetési előirányzatok 1896 ra: a *Perbenyik*, *Czigánd*, *N.-Kemencze*, *N.-Kövesd*, *Bély*, *Szentes*, *Kir.-Helmecz*, *Lelesz*, *A. Hrabócz*, *A.-Bereczki*, *Havaj*, *Füzessér*, *N.-Géres*, *Trauczonalva*, *S. Patak*, *Bánócz* és *V. Ujfalú* községek, illetve körjegyzőségeké, — 1895. évi számadások: a *M.-Laborcz*, *Józseffalva*, *V.-Ardó*, *Gálszécs*, *Szerencs*, *Rátka*, *Visnyó*, *Golop*, *Ond*, *T.-Harkány*, *Homonna*, *Butka*, *B. Olasz*, *Vécse*, *A.-Bereczki*, *Topolyóka*, *H.-Némti*, *Mád*, *N.-Azar*, *S.-Patak*, *Tállya*, *T.-Hada*, *Sókut* és a *Kesznyéten* községek, illetve körjegyzőségeké. — A közgyűlésen, mely rövid megszakítással d. e. 9 órától, d. u. 5 óráig tartott, főispánunk ömeltósága, 4—5-ig az alispán elnökölt.

A vármegye diszbandérioma, melynek *Dókus* Gyula csász. és kir. kamarás főjegyző vezetése alatt tagjai: *Barthos* Tivadar, *Barthos* József, *Bernáth* Aladár, *Csóke* József dr., *Dessewffy* Miklós, *Dombay* Kálmán, *Hadik* Béla gr., *Hammersberg* Miklós, *Horváth* József (tb. főjegyző), *Kovács* Gábor dr., id. *Meczner* Gyula, ifj. *Meczner* Gyula, *Nagy* Barna, *Nemes* Sándor, *Pilissy* László, *Pintér* István, *Szemere* Gáspár, *Thuránszky* László, *Waldott* Ödön br., ifj. *Wolkenstein* Oswald gr. és *Zalay* Andor — ma d. u. 4 és 5 óra közt tartja első próbáját a kivonulásban. Holnap és holnapután délután, mindig 4—5 óra közt, lesznek az öszs-, illetve főpróbák, amikor a diszlovások teljes ornátusban, lovaik diszszerszámokkal, tigrisbőr nyeregtekarrókkal jelennek meg, ugyszintén a csatlósok és a vármegyei huszárok is diszes formaruháikban. A diszbandériom jun. 3-án vonul a vármegyéből Budapestre, ahol már 4-én öszspróbákat tart az egész országból felgyűlő,

berkek hallani, aminőt mi azokban kora reggelenként csaptunk. Ha valaki távolról hallgatott volna bennünket, szentül azt hiszi vala, hogy egymásba kárt tenni sietünk az erdők mélyére: mert ha a magyar ember könyökig neki gyürközve politizál, igen könnyen hazaárulónak tartja a másforma gondolkozásut, pláne, ha erdőben kiabálhatja ki magát. Am az adáz szócata hevében is kiérett mindig az, amiben hol egyikünknek, hol másikunknak volt igazunk; ha egyébről nem, hát arról, hogy a másik egy oktávával feljebb kiabált. Sajnos akkor még a *Béla* barátunk csendes temperamentumának, kevés szóval élő okosságának jótékony hatását nem élvezhettük, amin később mindharman öszintén sajnálkoztunk.

Mindezeket pedig átadom ama kevesek emlékének, akiket emez apró-cseprő események érdekelnék.

Nehezemre esik nélkülözni a *Szirák* Barna társaságát. Nem nyújt vigasztalást halhatatlan *Baross* Gáborunk ama mondása sem, hogy: távolság csak ott van, ahol vasút nincsen.

Akik az élet nagy vásárjában rokonszenünket köznapi árucikként könnyen forgalomba képcesek bocsájtani, hasonló lagymatag érzelmek cseréjeként, kiknél a barátság apró pénz kisszerű s gyakran nem is épen tiszta indokból eredő ellenszolgáltatások honorálására, azok nehezen értenek meg, de hát én nem is azoknak irtam e sorokat, azok szerencsésebbek nálam, de azért én nem irigylem őket. x-y.

mintegy 900—1000 főnyi diszbandériom. — A zempléni banderisták próbamenetei S.-A.-Ujhelyben ma, holnap és holnapután d. u. mind a három ízben *Gyula-lakról* indulnak ki.

Kinevezés. Főispánunk ömeltósága folyó hó 30-án kelt elhatározásával *Diószeghy* János, végzett jogászt, néh. *Diószeghy* János kir. tanácsos fiát, közig. joggyakorlóvá nevezte ki. Gratulálunk!

Hírek a nagyvilágból.

A cár és cárné koronázása Moszkvában, az orosz birodalom szent városában, f. hó 26-án ment végbe sok százezer ember és a külföldi tetedelmi személyek, vagy képviselőik jelenlétében. Mikor a megkoronázott cári pár, tetőtől talpig aranyba, ezüstbe öltözve, csillogó drága köves biborköntösben a tengernyi sokaság színe előtt megjelent, egekig hallatszó lelkesedés támadt, a a Kreml ágyui pedig 101 örömdülvést tettek. A minden oroszok cárja megesküdt, hogy hiven és rettenthetetlenül fogja folytatni az orosz birodalom kiépítésének művét. — elengedte az adóhátrálékokat európai Oroszországban és Lengyelországban, a Szibériába száműzöttek közül mindazoknak, kik már 12 évet kitöltöttek (nem sokan lehetnek — Szerk.) megengedte, hogy szabadon mehessenek Szibérián kívül eső kormányzóságokba. (Kamcsatkába jeget aszalni — Szerk.)

Kuhn báró tábornagy, volt osztrák-magyar hadügyminister, elhunyt. *Kuhn* tábornagy neve elválaszthatatlan marad ama fegyvertényektől, melyek 1896-ban Dél-Tirol megvédekezésében sarkaltak. Királyunk öfelsége résztvevő táviratot intézett a tábornagy családjához.

Szerbiából Moszkvába a cárkoronázó ünnepekre több, mint 30,000 üdvözölő sürgönyt küldttek.

Az angolok harcai. A *Napler* ezredes parancsnoksága alatt álló katonai osztálynak heves ütközete volt Dél-Afrikában a matabelekkel, kik vereséget szenvedtek.

Kréta szigeten zendülés van. A görögök uton-utfélen véres csatározásokat vívnak a törökök ellen, mert uralmukat szenvedhetetlennek tartják.

Hírek az országból.

Az ezredéves országos kiállításról mesterségesen terjesztik bizonyos oldalról a ros híreket, hogy elriaszssák vele a közönséget. Hogy mennyire légből kapottak azok a hírek s mennyire nem érdemelnek hitelt, ime mutatja az itt közölt kimutatás, melyet a közönség hiteles tájékoztatására a kiállítás igazgatósága közölt szerkesztőségünkkel:

Ételek ára	Vendéglők				
	Dreher	Kommer	Részv.-söröző Lippert	Király-söröző Fetanovics	Polgári söröző Sturm
Leves:					
Fehér leves	10	10	10	10	10
Külön leves	20	20	20	20	15
Főzelék hússal					
	30	30	30	30	30
Húsételek:					
Marhahus mártással	40	40	40	40	40
Gulyás vagy pörkölt	—	—	35	—	35
Sütek:					
Sült vagy rántott csirke	70	70	70	70	70
Borjuvesés vagy comb	60	60	60	60	60
Sertéskaraj	60	60	60	60	60
Rostélyos	60	60	60	60	60
Angol rostbeaf	70	70	90	—	70
Tészták:					
Főtt tészta	30	30	30	30	30
Sült tészta (torta)	30	30	40	30	35
Egy pohár sör					
	14	14	14	14	14

A sörkostólóban egy pohár sör 12 krajczár és egy adag szalámi 20 kr. — Ime ez az a nagy drágaság, amivel közönségünket szeretnék elriogatni a kiállításról!

Li-Hung-Csang, kínai alkirály, Moszkvából a cár koronázásáról, mely alkalommal a kínai császárt képviselte, Budapestre jön az ezredéves országos kiállítás megtekintésére és tanulmányozására.

A „fontaine lumineuse”, vagyis a villámos szókókut pompás szépségében esténként ezer és ezer ember gyönyörködik elragadtatással az ezredéves kiállítás sétaterén. A „fontain” másodpercenként újabb és újabb pompás színeket kap, minduntalan újabb és újabb vizugarak törnek föl szemképrázató szingazdagságban a magasba. Tündéri szép látvány!

Kolozsvári levelek.

V.

Ifj. Zsoldos Benőül.

A „Zemplén” számára.

A millenáris ünnepek, mint egyébutt, Kolozsvárt is, a maguk rendje és módja szerint multak el. Kitünő sikerrel és fényesen, — mint azt talán a bevett sablonos újságíró referáda mondaná. Elhangzottak a lélekemelő hazafias beszédek a megyei díszközgyűlésen, a városi törvényhatóság díszközgyűlésén, s a jó isten tudná, hány iskolai ünnepségen, banketeken, s az éfélékhez hasonlatos honfiai összejöveteleken. Ha néhai való jó Árpád apánk végig találna tekinteni az ezeréves ünneplő magyar hazán, — alig hiszem, hogy nem dörzsölné az öreg megelégedetten honalkotó kezeit, látván, mily hűséges és kegyeletes az ő magyar népe, s belátná, hogy mégis csak nem fáradozott ő hiába potom ezerestendőnek előtte, mert ime: küzdelmeiért most minden magyar egy szívvel-lélekkel megadja a méltó elismerést.

Mondom: Kolozsvár is igyekezett kellőképen kitenni magát, a mire különben, — ily sok mindenféle népséggel körülvevett városban multhatatlan szükség is vala. S csoda lett volna, ha egy-két disszonáns hang nem zavarja meg az ünnepek harmóniáját. Mihelyest pedig már csendzavarásról van szó ebben az értelemben: onnan a mi derék *oldh* szomszédaink a félvirágért ki nem maradhatnak. Igazán, olyan egy-kaptára mennek a mi ünnepeink, hogy vétek volna egy kis varietásról nem gondoskodni.

S ezek a gondoskodó lelkek kik volnának mások, mint a mi kedélyes szomszédaink: a jó oláhok.

A kolozsvári honvéd egyesület, ez a valójában kitünő hazafiságu egyesület, mely Kolozsvárt, s általában Erdélyben rendkívül sokat tesz arra nézve, hogy a történelmi emlékek összegyűjtésével és megőrzésével szüntelen ápolja a hazafiság tüzeit az erdélyi Magyarországon: a millenáris jelen esztendőben, a kolozsvári határban 48—49 folyamán elesett honvédek emlékére *díszes emlékoszlopot* emelt a tavasszal, Kolozsvár és Szamosfalva között. Elesett vitéz honvédek, kiknek gyászos végzetében fölötté nagy részük volt oláh atyáinknak, ilyen módon méltó és értékes emléket kaptak.

Bezzeg nem nézhették ezt jó szemmel a mi megnyerő modoru román barátaink, hogy a magyarok, akiket ők hön szeretnek, ily nagyon megszteljük a hősök emlékezetét, s kapta magát egy néhány, a Szent-Lukácsiu martir-koszorui után áhitoto román egyetemi hallgató, meg akarván szabadítani felebarátait minden további kellemtelen érzelmektől, miket nekik esetleg az emlék látása okozhatna, s egy szépséges éjszakán derekasan *megcsönkítették* a még fel sem szentelt honvéd-emléket. Hogy a dicső emléket egészen el nem tüntethették a föld színéről, annak okát csak abban lehet megtalálni, hogy a szobor sokkalta erősebben meg tudott állani a maga saját talpain, mint a maguk saját talpaikon a tisztelt hazafias oláh fiatalembereink, kiknek e dicső alkalmából véletlenül nagyobb mennyiségű szesz kóválygott a fejükben, mint a mennyit egy érző kebel következmények nélkül elbirni képes.

E derék uri emberek aztán, miután tapasztalhatták azt, hogy egy ily köemlék mennyire türelmes természetű, — többféle megjegyzésekkel firkálták tele az emlék kőlapjait, mely megjegyzések természetesen nem nagyon dicsőítették a magyar nemzetet, élénk világításba helyezvén ezekkel is a magyar egyetemet látogató román urak magyarbarát érzületeit.

Ujabb időben pedig a kolozsvári és a közel-lakó oláhok különböző időközökben nagy hangu *összejöveteleket* tartanak *Fanku* Ávrám és társainak, s az összes oláh mártiroknak magasztos emlékezetére.

A zászlóégetés manapság már igen elcsépelet dolog: gondolkozni kell tehát már a tüntetésnek újabb módozatairól.

Multi levelemben a kolozsvári egyetemi ifjuság életéből árultam el egyes intimításokat; jelenleg, mintegy kiegészítés képpen, az erdélyi egyházkerület teológiai fakultásának az egyetemmel való kapcsolatára vonatkozólag mondom el észrevételeimet, azt hiszem, nem egészen érdektelen e dolog e lapok t. olvasói előtt.*

Különfélék.

(Kinevezés.) Az igazságügyi minister *Wieland* Lajos sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéki bírót a törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül rendelte ki.

(Áthelyezések.) *Pálmay* József honvéd-zászlós tisztelt barátunkat Ujhelyből az erdélyi részbe, Erzsébetvárosba helyezték át. A távozó százados mint jó barát és kitünő katona, egyaránt kedvelt

* A nagyon érdekes levelet, egyéb s halaszthatatlan közlendőnk nagy száma miatt, itt meg kellett szakítanunk és befejezését jövő számunkra hagyunk. Szok.

tagja volt társadalmunknak s így távozását természetesen őszintén sajnáljuk, kívánjuk azonban, hogy új állomáshelye hozza meg neki — az *aranygallért!* — *Bányász* József perikai aljárásbíró az új helyi járásbíróvához áthelyeztetett.

(Tanári diplomák.) A kegyes tanítórend s.a.-ujhelyi főgimnáziumából a kolozsvári tud. egyetemen közelebb négy tanár, névszerint: *Rády* József, *Glass* Ferenc, *Friváry* Géza és *Perényi* k. r. tanárok tettek tanári vizsgálatot, mindegyikük elhozván magának a nagy-pecsétes tanári diplomát, — *Perényi* József tanár egyuttal a doktori diplomát is. Mindnyájuknak gratulálunk!

(Zászlószentelés.) Az ujhelyi általános ipar-terület folyó évi július hó 5-én zászlószentelő ünnepet fog tartani, melyen a zászlóanyai tisztet *Dókus* Ernő orsz. képviselőnk neje, szül. *Ragályi* Ilona ömeltósága fogja viselni. — A terület elnöksége fáradságtalan buzgalommal mozdit meg minden követ arra nézve, hogy ez ünnepeket mentől imponzánsabbá tegye; a meghívók, kapcsolatosan az ünnepek programjával, továbbá a társtestületekhez intézendő felhívások most vannak a „Zemplén” gyorsajtója alatt, s pár nap mulva postára tétetnek.

(Hegyközségek alakulása.) Az ujhelyi promontórium szőlőbirtokosai a mult héten *Besseney* László főszolgabíró elnöklése alatt a városházán a hegyközségek megalakítása céljából értekezletet tartottak. Az eredmény az lett, hogy az első hegyközség „Szarhegy és Boglyoska” címmel megalakult. Elnöke *Székely* Elek, alelnöke *Behyna* Miklós lett, helybírónak *Liptai* Bélát választották. Egyszermind megtették az első intézkedéseket a többi hegyközségek megalakítása iránt.

(Színészet.) *Csöka* Sándor és jobb sorsra méltó társulata a 42-ik előadás után holnap elhagyja Ujhelyt, hogy a jövő héten Eperjesen nyissa meg a szini szeczőt. Sok jóakarattal párosult erős igyekezet és rátermettség jellemző e derék társulatot, mely e tekintetben jóval felülmulta az itt legutóbb működött társulatokat. A közönség részéről mutatkozott nembánomság, az üres házak: az országos kiállítás konzekvenciája. Ez azonban nem kedvetleníté el a derék társulatot. Játsoztak ők egyaránt azzal az elpusztíthatatlan vervvel, mely az *igazi* színészek sajátja. A változatos repertoár, mint például a mult heti is, és az ügyes rendezés, tapintatos vezetésre vallanak. Midőn a mai előadással, (*Telen*), melyre e helyről is fölkerjük közönségünk szives figyelmét, a szezon végét ér: részünkről nemcsak sürgős pót-lását kívánjuk annak az itt nélkülözött szerencsének, hanem megnyugvást is, hogy az üres házak a derék társulat akaratán kívül álló okok folytómánya. St.

(Kérelem.) Alulírott *Szemere* Miklós életéről és költői működéséről nagyobb művet szándékozom írni. Ennélfogva tisztelettel fölkerem mind-azokat, akiket rokonsági kötelek fűz a szép emlékü költőhöz, vele baráti viszonyban állottak, vagy életrajzához bármily csekélynek látszó adattal járulhatnak: sziveskedjenek az adatgyűjtés farasztó munkáját megkönnyíteni és címemre a részint életére, részint irodalmi működésére vonatkozó adatokat, vagy utbaigazításokat lehetőleg *junius hó 20-ig* beküldeni. — S.A.-Ujhely. 1896. máj. 28. *Perényi* József dr. főgimn. tanár.

(Kiállításrautazó főgimn. tanulók.) Az ujhelyi főgimnázium negyven tanulója, *Kovács* Endre, *Perényi* József dr. kegyesrendi és *Vandruska* Antal világi tanárok vezetése alatt, ma délután utaznak a székes fővárosba pár napra, hogy az ezredéves országos kiállítás megtekintésék. — Térjenek vissza majd, mint a méhek mézzel a kaptárba, ők tapasztalattal megrakottan az „alma mater” kebelére!

(Gordon Károly), a kitünő orosz énekművész, ki mint koncert-énekes az egész világot bejárta és mindenütt dicsőséget szerzett az orosz névnek, művész körutjában holnapután, *junius 2-án* szerencséselteti városunkat, hogy a s.a.-ujhelyi izr. népkonyha és a női ipariskola javára, a városi színházban jótékonycélú hangversenyt adjon. *Gordon* ur lapunk szerkesztőjét e napokban személyesen meglátogatta és így alkalmat nyújtott arra, hogy nagyjából biográfijával is megismerkedhettünk. Már tizenegy éves korában, ezelőtt tizennyolc évvel, elhagyta szülővárosát, Moszkvát és össze-vissza bolyongott a világban, míg végre *Suvalov* gróf, a párisi orosz követ vette pártfogásába s felismervén jeles tenor-soprán hangját, első mesterekkel képezteté. Így töltött teljes három évet *Viardot* *Garcia* mesternél is Párisban. Azután beutazta egész Európát, legutóbb Magyarországnak majd minden nevezetesebb városát és művészetével mindenütt abszolút tetszést aratott. *Rákosi* Jenő írja róla: „Gordon Károly, orosz énekes ide jött, énekelt és jót cselekedett. Éneke tetszett hallgatóinak, jó cselekedete istennek is.” Az alig 32 éves, rokonszenves arcu, szeretetreméltó művész legutóbb Ungváron ragadta el énekművészetével hallgatóságát. Ajánljuk a jeles énekművészt magát, mint a jótékonycélokot is, melyeket itt nálunk művészetével szolgálni kíván, közönségünk lelkes ügyeszeretetébe és pártfogásába. — A műsor következő: 1. Haendl: „Ária Rinaldo

Operából. 2. Campana: „Román.” 3. Arber: „Román a Kómüves és Lakatos” operából. 4. Wusching: „A vallomás” (Soprán hangon.) 5. Djubjuka: „Orosz dal.” 6. Kurschmann: „A Halász.” 7. Bátky Endre: „Az oldalszék” (Soprán hangon.) 8. Ernst: „Tavaszi dal.” 9. Mattei: „Non torno.” 10. Beethoven: „Adelaide.” 11. Bachmann: „Gondola dal.” (Soprán hangon.) 12. Seiffert: „Török dal.” — A zongora kíséretet *Kraftsik* Ferenc a jeles zongora-tanár román. kat. orgonista volt szives elvállalni. —

(Vasuti baleset.) Folyó hó 20-án este, *Györgyi* János, vasuti fűtőházi munkás, a helybeli állomáson, a pályatesten, egy mozdonyt mosott, a mozdony alatt a sínek között. Munkájának elvégzése után éppen kibujt a mozdony alól, mikor abban a pillanatban egy más mozdonyt toltak elő, s ez *Györgyi*nek a mozdony kereké alá került balkarját elszakította, A nyomozatot már megejtette a hatóság és az iratokat a kir. tvszéki vizsgálóbírához áttette. *Györgyi* balkarját szerencsésen amputálták.

(Eltűnt leányok.) *Guttman* Sámuel napszámoknak Róza nevű 14 éves és *Beck* Sámuel szintén napszámoknak Giza nevű 15 éves leánya e hó 28-án reggel a Bereczki-utcán lévő lakásukról eltávoztak, hogy szokás szerint a Szent-Györgyi féle udvarban lévő *Klein* Sámuel szabó varróműhelyébe menjenek, azonban sem oda, sem haza azóta nem mentek, szóval eltűntek. Így jelentették azt a szülők a rendőrségnek, a honnan a pontos személy-leírás felvétele után hollétük felderítése iránt az intézkedések megtétek.

(Borzasztó szerencsétlenség.) Tokaj városban, a Gyulai és a Várdai nevű utcák felső végén, az ugynevezett Szeles-völgyben, a tokaji hegy délnyugati oldalán létezik a *Reichman*-féle kőbánya, melyben folyton sok ember dolgozik. Ez a kőbánya már évek hosszú során át fennáll és jó minőségű kőanyagot adván, nagy hírnek örvend s azért onnan már tömérdek sok kőanyagot szállítottak el az ország minden vidékére. Ez a bánya a folytonos kőfejtés következtében m r roppant kiterjedésű üregt és a hegy kebelébe nyuló függőleges oldala körülbelül 50 méternyi magasságot ért el, úgy, hogy ennek felső széléről a bánya aljára nézve elszédül a néző feje. A bányának ez a magas hegyoldala tartalmazza a kötömeget, mely azonban oly szilárd, hogy annak törése csak furások és robbantószerkek segítségével történik. A kőfejtők csak is a magas sziklafal felső szélére erősített hosszú köteleken lebecsátkozva juthatnak azokra a helyekre, melyeken a követek furni és robbantani akarják — A bánya most mondott oldalának egyik helyén tehát folyó hó 21-én 3 tokaji lakos, névleg *Szerbina* István, *Varga* László és *Huszár* Mihály a a kőszikla furásával voltak elfoglalva. E munkájuk fogatosítása alatt, déli 3/4 12 órakor, fölöttük vagy 4 méternyi magasságban mintegy 200 métermázsas súlyú kötömeget szakadt le és közülök kettőt, *Szerbina* Istvánt és *Varga* Lászlót maga alá temette. A harmadik, *Huszár* Mihály, szerencsésen félreugrott; ötöt csak néhány apróbb kődarab érte el s ballában és karján súlyosan megsebesítette ugyan de nem életveszélyesen. A bányában dolgozó többi munkások rogtón a szerencsétlenség színhelyére siettek és hozzáfogtak a kötömegeknek a két eltemetett emberről való eltávolításához. Midőn ez megtörtént, a két szerencsétlen ember holttesteinek állapota borzasztó látványt nyújtott a szemlélőknek. *Szerbina* István feje és melle össze volt zuzva, ballába két helyen eltörve, és az egész test számtalan sebekből vérzett, *Varga* László holtteste egy alaktalan hústömeget képezett, feje szét volt nyomva, mint egy tojás, melle kettéhasítva, szive, tüdője és mája a test belsejéből kiszorítva, jobb keze elszakítva és lábai összetörve. A két szerencsétlen ember földi maradványainak temetése e hó 22-én délután nagy részvét mellett ment végbe. *Szerbina* István 29 és *Varga* László 40 éves volt. Az előbbi fiatal özvegye és három apró gyermeke siratja; az utóbbi szintén két apró gyermeket és áldott állapotban levő özvegyet hagyott hátra — A mondott bánya munkásai azt állítják, hogy azon a helyen, honnan a kötömeget leomlott, a szerencsétlenséget megelőző napon kőrobbantások történtek, minek folytán ott a kötömegek repedéseket szenvedett, fel-lazult és a következő napon, midőn a fentnevezett három ember a kőfurás munkáját teljesítette, az anyasziklától elvált, leomlott és okozta a nagy szerencsétlenséget. — Azt is mondják, hogy ebben a bányában már többször történt hasonló szerencsétlenség. — Igaz, hogy a bánya állapota iszonyatos. A már fentírt magasság sziklafal testéből több helyen óriási kővek állanak ki, leomlásra hajlanak és az ott dolgozó mánkasokat apró izcskékre való morzsolással fenyegetik. (Ab. K. K.)

(A Bukóczi-hegyi búcsú.) A hagyományos híru búcsú a Bukóczi-hegyen (sztrópokai járás) f. hó 24-én volt. Ott járt, írja tudósítónk, a vidék lakóinak apraja-nagyja, még a szomszéd várme-gyékéből is számosan, kivált pedig a lelkészek. Kismize után *Bihari* Emil pcsolinai esperes-lelkész hazafias érzelmektől áthatott szent beszédet tartott. Nagymise után *Áthassovics* Elek kis-breznycizai lelkész mondott rutén nyelven hatásos

Folytatás a II-ik mellékleten.

szent beszédet. — Délben *Szegedy* Bazil a Bukóczi-hegyi monostor feje, kedves házigazda, pompás ebéddel látta el vendégeit. A negyedik fogásnál szeretreméltó házigazdánk szépen átgondolt hazafias beszédében a „legelső magyar embert“ dicsőségesen uralkodó *I. Ferenc József* királyunkat és *XIII. Leó* pápát élte, hatalmas éjlenektől kísérve. Felköszöntöket mondtak még *Zima* György havaji esperes lelkész, az eperjesi egyházmegye püspökeért, — a minden ízében magyar *Bihari* E. esperes pedig a kitünő házi gazda jelen volt ősz édes atyjáért.

(Meghívó.) A homonnai polgári és felsőkereskedelmi iskola ifjusága f. é. június hó 3-án junialist rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívják a rendezőség nevében: *Kovács József*, tanár-elnök, *Adriányi* Gyula, ifjúsági elnök, *Bródy* Aladár, titkár és *Gauzsfried* Bódog, pénztáros.

(Szerenád.) Varannórol írják a Zemplénnel: F. hó 26-án és 27-én szerencsételtette városunkat és iskoláinkat *Nemes* Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő. Idejöttének célja volt egyrészt az iskolalátogatás, de kivált közs. iskoláink államivá tétele. Ez okból tárgyalásokat folytatott a város és az iskola, meg az uradalom képviselőivel. Amint halljuk ezek folytán biztos kilátásunk lehet, hogy a jövő tanévtől iskolánk már államivá tétetik. Máj. 27-én az iskola-látogatást tette meg a kir. tanfelügyelő s meglegedésének adott kifejezést az ott látottak és hallottak felett, Este a helybeli daloskör szerenáddal üdvözölte a buzgó tanférfiut. r. l.

(Pályázat.) A kereskedelemügyi kir. minister a vezetése alatt álló kereskedelemügyi tárcakeretében a posta- és táviróhivatalnál betöltendő 108 „posta- és távirógyakornokjelölti“ állásra pályázatot nyitott. Ezekre az állásokra pályázhatnak az 1883. évi I. t. c. 14. §. alapján mindazok, kik középiskolát vagy ezzel egyenlőrangú más tanintézetet, érettségi vizsgálatot sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték s magyar állampolgárok. — A részletesebb föltételek a „Budapesti Közlöny“ -ben olvashatók.

(Tűz.) *Lasztócz* községben f. hó 22-én hajnali 2—3 óra között kigyúlt az özv. Kolozsvári Mihályné háza, mely a szomszédos területen négy lakó házat a melléképületekkel együtt elhamvasztott. A tűz keletkezése gonosz kézre vall. r. l.

(Egy jó házból való) fiu tanoncul fölvétetik *Klein* Géza Papsor-utcán lévő fűszer- és vegyeskereskedésében.

(Mennyit határoz az iskolában a jó tanító?) *V. Csemernye* községnek a rk. részről mar jó ideje, hogy valamire való tanítója nem volt. A mult év őszén végre a sárospataki tanítóképző intézetnek növendékét, *Spák* Jánost választották meg. S ime a gyermekek 7 havi oktatás után egész más képet adnak az iskolának. A napokban megtartott vizsgálaton magyarul olvastak, feleltek, Magyarország térképéről magyarul mindent elmondottak, egy szóval, ha az iskoláztatás rendszeren folyik s tanítója megmarad: minden tekintetben szép jövőnek néz elé. Igazán vétek, hogy a felekezeti a 4-ik száz forintot nem kérelmezi az államtól. r. l.

(A magyar általános közszénbánya vészvénytársulat) mint jó forrásból értesülünk, üzemét nagy mértékben ki akarja terjeszteni. Már más alkalommal is megemlékeztünk, ennek a társulatnak a közgazdasági fontosságáról és szoliditásáról s a rövid idő alatt nagy fejlődést ért vállalat újabb terjeszkedését igazán csak örömmel fogadhatjuk. A társulat üzemkiterjesztésének oka egyrészt az, hogy a vállalat újabb nagy szállítási szerződéseket kötött és ennek alapján, mint értesülünk a társulat igazgatósága elhatározta egy egybehívandó rendkívüli közgyűlésnek: a részvénytökének hatszáz ezer forinttal való fölemelését, ujonnan kibocsátandó 600 drb részvény által javaslatba hozni. A társulat jövő évtől kezdve bányáiból évenként öt millió métermáza szenet fog termelni és szállítani s ezen okból már a nyár folyamán kell mindenféle intézkedéseket az építkezésekre, beruházásokra és feltárásokra eszközölnie, hogy a bányák jövő évben az öt millió métermáza termelésre már berendezve legyenek. Mindazon részvényekre, melyek esetleg át nem vétettek, értesülésünk szerint a Magyar leszámítoló- és bányászati bank vezetése alatt egy szindikátus alakult, mely kötelezte magát az esetleg fennmaradó részvényeket kibocsátási árfolyam mellett átvenni.

(Időjósolat május 31-ére.) Változó felhőzet, helyenként esapadék, zivatarok, hősüljedés.

Irodalom.

Az „Adalékok Zemplén vármegye történetéhez“ c. folyóiratunknak ez évi hatodik száma 2 ivnyi terjedelemben, *illusztrációval élnkítve*, június 1-én a következő tartalommal jelent meg: 1. Zemplén-vármegye alispánjai 1560-tól máig. Közli: *Bodeczky* Ede. — 2. „Szerencs“ helynévről. (Folyt. s vége). Irta: *Réthy* Pál. — 3. *Szirmay* András naplója. (6. folyt.) Közli: *Karsa* Ferenc. — 4. I.

Rákóczi György utasítása *Patthay* Sámuelhez. (Folyt. és vége). Közli: *Dragóner* Béla. — 5. *Patak* Várossának rövid Historiája s Eredete. (Vége). Közli: *Szekely* Károly. — 6. Hegyaljai városok statútumai II. Közli: *Fodor* Jenő. — 7. A darnói prépostság helyrajza (Folyt. és vége). Irta: *Ujlaki* István. — 8. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése (9. folytatás). Ford.: *Matolai* Etele. 9. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről (9. folyt.) Ford.: *Kapás* L. Aurél. — 10. Adatok a vékei r. k. templom történetéhez. Irta: *Szepesy* Ede. — 11. Húsarak a XVII. században. Közli: *Ujlaki* István. — 12. Adatok az 1809 iki nemesi fölkelés történetéhez. Közli: *Dongó* Gy. Géza. 13. Történeti és nemesi birtokos családok Zemplénben. (9. folytatás.) — 14. Irodalom. A (Bodrog közti Tiszaszabályozó Társulat Monographiája 1846—1896). — 15. *Tárca*. A krasznibrodói monostor. (6. folyt.) Képpel. Irta: *Sztavrouszky* Gyula. — 16. A szerkesztő póstája. — Az „Adalékok“ előfizetése egy évre (12 füzet) csak 2 ft 40 kr. — *Uj előfizetőnek teljes számú példányokkal még szolgálhatunk.*

A „Zemplén“ kiadóhivatala.

Az 1848-49-iki Magyar szabadságharc Története“ című nagyszabású munkából most jelent meg az 58-ik füzet, a melyben *Gracza* György Bem tábornok tavaszi hadjáratát mondta el. Igen érdekes a Nagy-Szeben bevételéről szóló rész. A munka terjedelme dacára nem veszt sem érdekességéből, sem irányának szépségéből. A legújabb füzet épp oly élénken van megírva, mint az első. Az illusztrációk mindvégig szintén jelesek. A füzet képei ezek: *Bethlen* Gergely gr. honvédezt, *Csetz* János Bem tábornok főnöke (egykor arckép után) Az osztrák csapatok üldözése *Branyiszkónál*, (egykor vázlat után). Részlet a kápolnai csatából (egykor rajz után) A kápolnai csatátér térképe. Kapható 30 kr-ával egy egy füzet *Lóvy* Adolf könyvkereskedőnél S.-A.-Ujhelyben.

„Ös-Budavára“ — magyar induló az ezredés kiállítás ünnepies megnyitására szerző *Jvány* Jvána melylyel az általán kedvelt zenemű folyóirat a „Zenélő Magyarországnak“ május elsei IX. száma választékos közleményeinek sorozatát megnyitja. Ezenkívül hoz e szám még *Táricski* Ferentől 3 szép népdal átiratot *Irander* S. Fehér galamb (La Paloma) spanyol szerenád, — *Hemerka* U. „Hőfehérke“ szalon-mazurkáját. A jelesen szerkesztett s a legjobb hazai és külföldi zeneszerzők kiválóbb ujdonságaiból összeállított zenemű folyóirat havonta 2-szer 1. és 15-ikén jelenik meg, minden száma 10-10 oldal zeneművel ad. Előfizetése egész évre 4. ft. félévre 2 ft. Előfizetheti a „Zenélő Magyarországnak“ kiadóhivatalában Bpest., VI. Csengery-utca 62 a.

Egyesületi élet.

Számadás

a honalapítás ezredéves ünneplése alkalmából a S.-A.-Ujhelyben 1896. május 19-én a vármegye-háza termeiben rendezett Zemplén-vármegyei bál bevételéről és kiadásairól.

I. Bevétel. 1. Belépő jegyekből befolyt 387 ft. — 2. *Felülfizettek*: 30 ftot: *Bombelles* Lajos gf. — 18 ftot: *Vay* Ernő gf. — 10 ftot: *Zempléni* *Moskovitz* Geyza. — 5—5 ftot: *Firczak* Gyula püspök, *Harkanyi* János br., *Stépan* Gábor, *Dókus* *László*, *Vitéz* *Viktor*, *Teich* *Zsigmondné*, *Zinner* *Henrik*. — 3—3 ftot: *Waldbott* *Frigyes* br., *Waldbott* *Ödön* br., *Szemere* *Gáspár*, *Widder* *Gyula*, *Kátai* *Mór*. — 2 ftot: özv. *Román* *Jánosné*. — 1—1 ftot: *Kossuth* *Mihály*, *Pilissy* *Ferdinánd*, *Erényi* *Manó* dr., *Vass* *József*, *Nyomárkay* *Ödön* dr., összesen 115 ftot. — 3. *Diszletek* eladásából: 3 ft 50 kr., összes bevétel: 505 ft 50 kr.

II. Kiadás:

1. Cigánynak vacsorával	91 ft 96 kr.
2. 150 darab női, 150 darab férfi táncrend, 1000 db. meghívó, 125 db. rendező-jelvény	236 ft 35 kr.
3. Diszletekért	47 ft 99 kr.
4. Bélyegköltések	19 ft 35 kr.
5. Termék díszítései és tisztítása munkálataiért	30 ft 35 kr.
6. Világítás és kisebb költségekre	19 ft 41 kr.
Összesen	445 ft 41 kr.
Maradvány	60 ft 09 kr.

mely összeg a „Veres-Kereszt“-egyesület s.-a.-ujhelyi, a „Fehér-Kereszt“-egyesület Zemplén-vármegyei fiókja és a s.-a.-ujhelyi árvaház között egyenlő arányban megosztott.

Kedves kötelességet teljesítünk ez alkalommal, midőn a m. t. hölgyközönségnek s a rendezőségnek az erkölcsi sikerért, a felülfizetőknek a jótékony célokra való tekintettel. *Szent-Györgyi* *Vilmos* úrnak pedig a jegyek kezelése körül tett fáradozásaiért ez úton őszinte köszönetünket kifejezhetjük.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. május 22-én.

<i>Dókus</i> <i>László</i> , b. b. alelnök.	<i>Horváth</i> , b. b. elnök.	<i>Staut</i> <i>József</i> , b. b. alelnök.
	<i>Galbay</i> , b. b. pénztáros.	

Tisztujtás. Alkalmi tudósítónk írja: E hó 26-án ment végbe városunkban a 124 év óta adásosan működő „Chewra-Kadischa“ (Izr. betegsegélyző és temetkező egyesület) tisztujtó közgyűlése. Az elnöki állás betöltése körül heves tusa fejlődött ki, amennyiben az „orthodox“ hitközségi

egyesületi tagok a *Haas* *Lipót* jelöltségét pártolták, az ellentábor pedig *Lóvy* *Adolf* eddigi elnököt kívánta újra megválasztani. A tagsági dijhátralékosok választói joga körül kifejlődött heves vita után megindult a titkos szavazás és a feszült érdeklődés mellett megejtett „scontinium“-ból *Haas* *Lipót* 37 szavazattal került ki *Lóvy* *Adolf* 24 szavazata ellenében.

CSARNOK.

Csöndes magányomban elandálgok mélyen
Kibontja szárnyait s a múltba száll lelkem:
A távol keleten egy hős népet látok,
Amint útra kelten,
Egy szebb haza képét rajzolja szívében . . .
Egy áldó kéz lebeg fölbe az égen.

Hóttett minden lépte, akadályt nem ismer,
Felhőkig nyuló hegy állna bár eleje:
Győzedelmes zászlót lobogtat kezében
Mindenütt vezére.
Fölhágtott immár a Kárpátok ormára —
Az a kéz, az a kéz inté föl reaja.

Zúg a lelkesedés: Öröme, dalra föl!
Lábunk az álmódott föld hantjára lépett . . .
Fölvillog a kardja, mint a meghasadt menny
S a benlakó népek
Mint istenekhez hódolatra jönnek —
Az a kéz, az a kéz hódoltatja őket.

Lobog az új otthon tüzhelyének lángja,
Hazaszeretetet gyujtva a kebelbe
S csodát csoda vált föl; mintha éj folében
Vakító nap kelne:
Magyar dicsőségtől ragyog a föld és ég —
Az a kéz, az a kéz kelté tündöklését.

De mi az? Rémséges felhők ereszkednek,
A káprázató fényt sűrű árny takarja.
Romboló viharként egy egész félvilág
Csapkod a magyarra.
Összetépve vérben azik lobogója —
Az a kéz, az a kéz szeretettel óvja.

Rablancok csörgése hallik hegyen, völgyön,
Rémesen csikorog a börtönök zára,
A szörnyü enyészetet reáveté magát
A magyar hazára . . .
Hát elvész a világ legdicsőbb nemzetje? —
Az a kéz, az a kéz ott lebeg felette.

Nem, halotti tort nem fognak ülni rajta,
Harsan a szabadság égzengésü kürtje,
Pattognak a békók, a cudar pribék mind,
Envérebe gyürve
Az a régi zászló újra a magasba! —
Az a kéz, az a kéz emelé magasra.

S bár a zsarnoki kény megújra leránta,
Most is ott lengedez fennen, büszkéu, bátran;
A hazaszeretet lelkendezve végzi
Munkáját árnyában.
Épül az ós nagyság lerombolt templomja —
Az a kéz, az a kéz aldásába vonja.

Egy új évezrednek küszöbére léptünk,
Hulljunk térdre rá, mint oltár lépcsőjére
S áldjuk a kezet, mely szelcsöndben nagygyá tön,
Viharban megvéde.
S egy forró imával teljék el a lelkünk:
Lebegjen e szent kéz mindétig felettünk!

Szokolszky Bertalan.

Közgazdaság.

A triezsti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) mult hó 29-ikén tartott 64-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1895. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő igen terjedelmes számadás 54 oldalra terjed és számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. A mérlegek valamint a nyereség és veszteség számlák már az 1896. március 5-iki osztr. miniszteri rendelet értelmében vannak felállítva. Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1895. évi december 31-ikén 3.519.501 frt 41 krral 45.231.976 frt 76 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 177.718.755 frt 13 krt tettek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7.402.467 frt 03 krra rugtak. A tűz- és szállítmánybiztosítási ágakban a díj és illetékbevételek 10.435.513 frt 31 kr. volt, miből 3.058.827 frt 06 kr., mint a kártartalék, minden tehertől menten, a jövő évre vitezletett át. A jövő években esedékes váló díjkötelezvények összege 31.142.823 forint 66 krajczárra emelkedett. Károkért a társaság 1895-ben 9.218.277 frt 67 kr. folyósított, ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 281.357.598 frt 61 krnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 52.626.274 frt 37 kr. esik, mely összeget a társaság 162059 káresetben kifizetett. Az

értékpapírok értékesítése, mely az év végével az alacsony árfolyamok folytán beállott, egyéb rendelkezésre állott összegből kiegyenlített úgy, hogy az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék változatlanul 2.282, 011 frt 44 krajny összeggel új számlára átvihető volt. Azonfelül azonban még az ideai nyereségből 500,000 fit egy az árfolyam ingadozása fedezetére szolgáló külön tartalék számára átutaltatott úgy, hogy az egész árfolyam tartaték 2.782,011 frt 44 krajny szaporodott. Az alapszabályszerű nyereség tartalékkal, mely a részvénytöke felét teszi ki, az összes nyereségtartalékok 5.487,011 frt 44 krajny rúgnak. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 58.071,673 frt 84 krajny — miután a viszontbiztosítási tartalék kivételével — 61.051,211 frt 83 krajny emelkedtek. Ezen értékekből több mint 15 millió magyar értékre esik. Az elért tiszta nyeresémből a társaság osztalékul, részvényenkint 136 frtot aranyban, vagyis 340 frankot fizet.

Vármegyei Hivatalos Rész.

10539. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A mellékelt hirdetményt közhirrététel végett kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1896. május hó 28-án.

Matolai Ettele, alispán.

Hirdetmény.

A székes főváros tanácsa értesíti az érdekelt közönséget, hogy a Medárd-napi országos s folyó évi június hó 7. és 8-ikára eső marha- és lóvásár a hódoló felvonulás miatt a kereskedelemügyi m. kir. minister urnak folyó évi május hó 18-án 34514. sz. alatt kelt engedélye folytán kivételesen egy héttel később vagyis június hó 14. és 15. napjain fog megtartatni. — Budapest, 1896. évi május hó 23-án. — A székes főváros tanácsa.

9551. II. 96. sz. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól. Valamennyi községi s körjegyző urnak Zemplén-vármegye területén.

Friedman Simon volt ungvári lakos 179 ft 30 kr. állami egyenes adó tartozás hátrahagyásával Ungvár városból ismeretlen helyre elköltözvén, utasítja alulirt igazgatóság, hogy körzetében puhatólja ki lakhelyét és feltalálás esetén ide jelentést tegyen.

S.-A.-Ujhely, 1896. március hó 16-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Mauks, kir. pénzügyigazgató h.

2972. I. 96. A bodrogközi j. szolgabírájától.

Körözés.

F. évi május hó 18-ikán Kiss János borsii lakos tulajdonát képező, 8 éves, sötétpej kancza lova elveszett.

K.-Helmecz, 1896. május 28.

Dr. Pillis, szolgabíró.

500/IV. 96. sz. A tokaji járás főszolgabírájától.

A »Zemplén« t. szerkesztőségének.

S.-A.-Ujhely.

A tokaji csendőr járőr folyó hó 23-án este fél hat óra tájban az állam ut arkában Szegilong község mellett egy 5 naposnak látszó fiú csecsemőt talált kevés rongyokba göngyölve, mely gyermek Szegilong község előjáróságának gondozás végett átadott.

Miután a rendőri nyomozat eddigelé eredményre nem vezetett, felkéretnek a rendőri hatóságok, hogy a kített gyermek anyját szigorúan nyomozzák, s eredmény esetén alólírottat értesíteni szeskedjenek.

Tokaj, 1896. május hó 29 én.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hazánk ezeréves fennállását ünnepelve jelesink lelkes beszédeit figyelemmel olvasom s nagyon sok helyen akadtam azon bölcs intésre, hogy szeressük e hazának bármely nyelvű s vallásu polgárait egyformán, s egyesült erővel és vállalt munkássággal a hazát nagygyá és boldoggá tesszük.

Sokszorosan visszatetsző éppen most, ha itt vagy amott feltűnik egy halandó embertárs, kinek hazafiságát ha kétségbe nem vonom, hinniem kell azt, hogy éppen az ellenkező nézetben van s célja a jó egyetértést lazítani, más vallásu polgártársai ellen tör s bő kezekkel szórja a vallásgyűlölet magvát, hogy az első ezred évben megérlett gazból — félrevezetett hiveinek szegyenére — gatz arasson a másik ezred év hajnalán.

Egy ilyen hazufi tisztelendő Somsák Elek erdő-horvati lelkész ur is, kitől a nyilvánosság előtt kérdem:

Vajjon mi indította arra, hogy az erdő-horvati jegyző-választásból nyilt valláskérdést csinált s templomi szónoklatával, ámitásokkal és rábeszéléssel félrevezetve hiveit, községében feldulta az ezideig fennállott példás és békés egyetértést a három vallásfelekezet között? — Hogy tudták

azt előre egyesek, hogy a vezetése alatt álló katolikus pártnak győzni kell; mert a választókat még meg is eskette?

Ha e kérdésre nyilt és őszinte választ nyertem, tisztelői közzé sorakozom, annak elbírálására azonban tisztelettel felkérem a pártatlan s igazság szerető közönséget.

Vámos-Ujfalu, 1896. május hó 26.

Tóth Miklós,

községi jegyző.

Pápay Pál urnak

Homonnán.

A köztünk felmerült szóváltásra vonatkozólag közlésem: miután ön — Dr. Szekerák János ur előtti kijelentése szerint — nekem lovasias elégtételt adni nem hajlandó: sértegetéseit visszautasítom s részemről ez ügyet befejezteknek tekintem.

Homonna, 1896. május 22.

Ifj. Durosinszky Gyula.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Becses lapja május 24. megjelenést 21. számában (II. melléklet) Frisch V. és Fränkel S. hitközségi és iskolaszéki elnökök aláírásával megjelent cikkkel akarják a helybeli izr. intézők magukat mosogatni s az ügy ódiomat a tokaji tanító-testületre háritani. Igérik, hogy »némikép a dolog valódiságáról« tájékoztatni fogják a közönséget. Kitűnően beváltották ígéretüket, mert csak némikép adták elő az igazságot. Kikaptak a dolog valódiságából némikép egy momentumot, aztán elébe találtak a közönségnek, hogy tájékozódjék. Hitközségi és iskolaszéki elnök uraim! Ez még csak egy darabja az igazságnak. Hol a többi része? Ha önök nem tudták az egész igazságot, miért nem kérdezték meg az igazgató-tanítójtól, »kinek jelleme és erkölcsi élete mintaszerű«, tehát informálta volna önöket helyesen, mert ő tudja az egész igazságot. Hát hogy önök is, meg a t. közönség is megismerjék a tiszta igazságot, ime a dolog története:

Mikor a tokaji tanítók testülete a közös isk. kirándulás ügyében első értekezletét tartotta, jelen volt az önök hitközsége és iskolaszékének »búszkesége«, igazgató-tanítójuk, két nőtanítójuk és Fénykövi J. úr, szintén tanítójuk. Elkatároztuk, hogy közösen tartjuk a kirándulást. Igaz, hogy az igazgató-tanító egy szót sem szolt az egész értekezleten, de a többi 3 tanítójuk az eszmét magáévá tette. A következő értekezleten, melyre az igazgató-tanító ur meghívása dacára sem jött el, az a hiába való ötletünk támadt, hogy az ügy érdekében önök iránti udvariasságból a kirándulás napját szombat helyett hétfőre tegyük. A következő kezmenyek megmutatták, hogy hiabavaló volt önnökkel szemben a mi udvariasságunk. Mikor a határozatról önöket értesítettük, azt az írásbeli választ nyertük, hogy elöben hozzájárulnak a közös kirándulás eszméjéhez, de véglegesen akkor döntenek, ha határozott programot kapnak. Iskolaszéki előjáró uraim! Önök egy kicsit tulságosan el voltak bizakodva ezzel a kivánságukkal. Meggondolhatták volna, hogy a tokaji tanító-testület eléggé tapintatos arra, hogy az önök hitelveit sértő határozatot nem fog hozni, de meg ott volt megbizottjuk, illetve képviselőjük Fénykövi J. ur, ki annak ellen állott volna. Az is meggondolandó lett volna, hogy Tokaj tanító-testületének határozatát felülvizsgálja. — Igaz ugyan, hogy az igazgató-tanító ur a további értekezleten meg nem jelent, és nem volt annyira udvarias, hogy elmaradását kimentette volna, no, de ezt tőle nem vettük föl. Hogy egy izben, mikor mégis valakinek azt mondta, hogy a mai értekezletre nem megy, mert beteg, s az utcán járkált, ki vegye rosz néven? A betegnek az utcán a helye. A dolog folytatása az, hogy az izr. tanító-testület egy értekezleten kiküldte Fénykövi J. urat a tanítók konferenciájára azon megbizással, hogy a megállapított programot majd vele közölje s hasson oda, hogy a programba valami reájuk sérelmes dolog föl ne vétessék. Fénykövi ur eljárt megbizásában s a programot, mint tudjuk, az izr. tanító-testület jegyzőkönyvbe foglalta s hitelesítette. Igazgató-tanító uram! Vagy közölte ön e programot előjáróival, vagy nem. Iskolaszéki előjáró urak! Vagy közölve lett önnökkel e program, vagy nem! Egyik esetben vonják kérdőre az önök búszkeségét, másik esetben önök okai a történeteknek. Ha e program önökkel nem lett közölve, úgy az igazgató t. urnak kár volt dics-hymnuszt zengeniök, ha közölve lett, úgy önök nem jartak el őszintén. De még ez esetben is elvartuk volna, hogy legyenek annyit tisztességgel egy tisztességes testület iránt, minő a tokaji tanító-testülete, hogy végleges határozatukról értesítsenek minket. Önök ezt nem tették! Igazgató tanító ur! Legyen ön búszkesége előjáróinak, hogy ily hymnusokat mások is kiérdemeljen. Mi nem vagyunk önré búszkéik. Hitk. és iskolaszéki előjáró uraim! Önök búszkélkedjenek továbbra is igazgatójokkal, de tanulják meg szeretni az igazságot. Mi önnöktől két dolgot tanultunk: 1., hogy önnökkel

szemben udvariassnak lenni nem fizeti ki magát, 2., hogy önök az udvariasság és igazságszeretet iskolájába soha sem jartak. — Köszönet érte, hogy erre megtanítottak!

Maradtunk a tek. Szerkesztő urnak.

Tokaj, 1896. május 28.

alázatos szolgálai:

Kaminszky Sándor,

Vadnai Dezső,

Telepi József,

Fábián Aladár,

Demjén Kálmán.

Krondorfi savanyuviz

Stefánia trónörökösne forrás

kitűnő gyógyviz,

kedvelt asztali viz.

Sátoralja-Ujhelyben mindenütt kapható.

A szerkesztő postája.

F. B. urnak — K.-Helmecz. Nagyon szivesen.

Zs. B. urnak — Kolozsvár. Azt az új rovatot a lap nem bírta el. Így is rengeteg, amit létről-hérte termel az alkalom. Egyebekben irántunk való szives hajlandóságáért nagy köszönet! Az »Adalékok«-ba várjuk.

Ereyni. Jönnek egymás után, szépen, sorban, rendben. B. E. Mihályi. Minél gyakrabban! A mátyásházi eset nem fért be, amazokat, helyszüke miatt, erősen röviditünk kellett.

Tavaszi emlék. Szezonját multa.

U. Tussa. Az a passzus te read nem vonatkozhatott, hiszen tudósítónk, mint nekünk írja, a régi papot nem is ösmeri.

Kedves kis galambom c. versével »kis galambját« nem akarjuk elvadítani. — Tanácsunk: turbékoljon továbbra is csak »prózaí mód«-on.

Ignótusnak. Az az újság ma már óság.

K. — Helyben. A jövő számban.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Hirdetések.

Tk. 1246. sz. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Jakubovics Mór végrehajthatónak Szokács Józsefné szül. Berleczy Mária végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében I. csoportban a s.-a.-ujhelyi kir. tvszék (a homonnai kir. bíróság) területén lévő a homonnai 315. számú telekjegyzőkönyvben A. + 1 sor, 29. hr.sz. alatt felvett és nem csupán végrehajtást szenvedő Szokács Józsefné szül. Berleczy Mária tulajdonát képező jutalékra, hanem az 1881. 60. t.-cz. 156. §-a d. pontja értelmében a Jakubovics Mór tulajdonostárs nevében álló jutalékra is, vagyis az egész ingatlanra 464 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban; és II. csoportban a homonnai 315. sz. tjkvben A. + 2. sor, 534. hr. sz. a. felvett és nem csupán végrehajtást szenvedő Szokács Józsefné szül. Berleczy Mária, nevében álló jutalékra, hanem az 1881. 60. t.-cz. 156. §-ának a. pontja alapján a Jakubovics Mór tulajdonostárs nevében álló jutalékra is, vagyis az egész ingatlanra az árverést 61 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi július hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Homonnán ezen kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 46 frt 40 krt és 6 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelete 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1896. évi április hó 15-én.

Láng, kir. aljbíró.

194/96. végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróság 1895. évi 10760/p. számú végzése következtében Végh Bertalan ügyvéd által képviselt Ferencz János s.-pataki lakos javára Grosz Károly s.-pataki lakos ellen 184 frt 49 kr. s jár. erejéig 1896. évi február hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 315 frt 50 kr-ra becsült házibutorok, lovak, szekerek, szőrő rosta, oliander, tengeri morzsoló, szánkák és repából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1243/p.96. sz. végzése folytán 184 frt 49 kr. maradt hátrány, ennek 1894. április hó 18. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 117 frt 09 krban bíróság már megállapított költségek erejéig S.-Patakon alperes lakásán leendő eszközésére 1896. évi június hó 8-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. évi május hó 21. napján.

Tomasovszky Lajos, kir. bir. végrehajtó.

A sárospataki főiskolai kórház igazgató-orvosa

Dr. Kun Zoltán

kipróbált
gyógyszerei

Vérképző labdacok rózsaszínre cukrozva. Vérszegények, sápkórosok gyengélkedők, görvéllykórosok, láztalan tüdőbetegeknek legjobb gyógyszere. 1 üveg labdacok 1 frt 80 kr.

Hurut labdacok tüdő- és gégehurut, influenza, tüdővész, hideglelés, malária, gumókor ellen igen kipróbált gyógyszer. 1 üveg égszínkékre cukrozott labdacok 1 frt 80 kr.

Női betegségek ellen! Fehér folyás, méhvezés, hurutos kifolyások ellen leghasznosabb a **Dr. KUN Z.-féle Irrigáló por.** 1 doboz 1 frt 20 kr.

Dentipurin-szájviz a legjobb valamennyi eddig megjelent szájvizek között. Kitűnő óvszer a ragályos torokbajok ellen. 1 üveg ára 60 kr.

Purpurin-Crème arc- és kézkenőcsnek meglepő hatása van! 5 nap alatt eltávolít minden foltot s azt bársonyszerűvé, üdítővé varázsolja. 1 tégely 1 frt 20 kr.

Alpesi fenyőillat az, amivel a beteg- és lakószobák levegőjét átszaturálhatjuk a legpompásabb és legegészségesebb fenyők illatjával. Ennek használata oly üdítő hogy felülmúlja valamennyi fenyőillatot. 1 üveg 1 frt 20 kr.

Kaphatók az egyedüli készítőnél: **Trstyánszky Károly** gyógyszerésznél **Sárospatakon** s minden nagyobb forgalmu gyógyszerertárban Főraktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerertárban Király-utca 12. sz., **Dr. Buday Emil** gyógyszerertárban városháztér és minden gyógyszeru nagykereskedésben. Ujhelyben kapható **Widder Gyula** gyógyszerertárban.

VÉGHLESI VERA FORRÁS

Hazánk
legtisztább, legolcsóbb és
legjobb szénsavdús, égvényes
SAVANYUVIZE.

Páratlan ismert égvényes-kénes savanyuvíz, hatalmas gyógyszer **idült légszűrés, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban, huygkő- és fővénycsónokban.** Országszerte ismert és használt üdítő ital, s mint ilyen

különösen ajánlható a

PARÁDI SAVANYUVIZ

ott a hol az ivóvíz rossz, vagy a hol gerjes és járványos betegségek uralkodni szoktak.

Kizárólagos raktár S.-A.-Ujhely részére:

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, csemege-, gyarmatáru és ásványvíz kereskedésében.

A Bpesti „Nádor“ gyógyszerertár nélkü- lözhetlen gyógyszerei.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a torok és légzési szervek minden bajainál:

Egger mellpastillái

1 doboz 25 kr. és 50 kr.
mely számos érmeikkel lett kitüntetve.

Mindenféle gyomorbetegségnél ajánlatos:

Egger szódapastillái

1 doboz 30 kr.

Enyhe vértisztító és gyomorerosító hatásának elismert felülmúlhatatlan szer székrekedésnél:

Egger Cascara Sagrada Pastillái

1 üveg ára 50 kr.

Felülmul minden ez ideig használatban álló csukamáj olaj készítményeket, szagtalan kellemes ízű, könnyű emészthetőségű kitűnő táp és gyógyerejű az

Egger-féle Csukamáj Emulsió

próba üveg 35 kr. egy üveg 70 kr.

Az arezbőr üdeségének előmozdítására és fen tartására teljesen ártatlan anyagokból előállított, máj-foltok, szeplő s az arezbőr mindennemű kitéréssei ellen legsikeresebben használható az

Egger Párisi Crème

próba tégely 50 kr. egy tégely 1 frt.

Nélkülözhetetlen szer dohányzóknak, a száznak igen jó ízt és a lehetőleg fölöttébb kellemes szagot kölcsönöz az

Egger Royal Cachau

próba boríték 10 kr. 10 boríték 1 frt.

Kaphatók minden gyógyszerertárban, S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula**, **Kincsesy Péter** és **Cs. Buday Akos** urak gyógyszerertárban, valamint **Egger A. fia** „Nádor“ gyógyszerertárban Budapest, Váci-körút 7. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszert ellentálat az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséknél alkalmazhatók köszvényéknél, csúsznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjeggyel nékül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Gyors és biztos hatású külszer

„MIRACULIN“

köszvény, csusz, rheuma, ideges fog- és fejfájás, izommerevség stb. ellen.

Egy üveg ára 1 frt.

Kapható a készítőnél:

Baruch Gyula

gyógyszerésznél Miskolcson; — továbbá S.-A.-Ujhelyben **Widder Gyula** és **Kincsesy Péter** urak gyógyszerertárban.

Főraktár: **Török József** úr gyógyszerertárban Budapest, Király-utca 12. szám, továbbá az összes fővárosi és vidéki gyógyszerertárban.

101/96. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kik. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószék 206/96. sz. elrendelő és a kir.-helmecezi kir. járásbírószék 182/96. p. sz. kik. végzése által Sere János k.-czigándi lakos javára Timari István és társai cigándi lakosok ellen 300 frt tőke, ennek 1895. évi november hó 26. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 51 frt 76 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 204 forintba becsült lovak, szekerek, szarvasmarha, háziutórok és hizó öblből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a király-helmecezi királyi járásbírószék 433/96. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Czigánd községében alperesek lakásán leendő eszközlésére 1896. évi június hó 10. napjának délutáni 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtót követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmece, 1896. évi május hó 23. napján.

Szabó Lajos, kir. bírósági végrehajtó.

MARGIT-CRÉME

hirneves, az elegáns hölgyek által használt arccrème (nem zsíros kenőcs) rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, eltávolít az arcról mindennemű bőrtisztatlanságot.

Egyedüli szer szeplő májfoltok, pattanások, bőrtarka (mitesser) ellen. Bámulatos hatása abban rejlik, hogy a bőrre kenve az által rögtön felvéteik és okozza azon csodás átalakulást, hogy szeplővel vagy májfoltokkal teljesen fedett arc 3-4 nap alatt alabástrom fehérré lesz.

Mivel nem zsíros — nappal is alkalmazható, — a crémével bekenett bőrön a hölgyor remekül tapad. Ára 50 kr. 1 frt. **Margit-szappan** ára 35 kr. — **Margit-hölygpor fehér, rózsás és crème színben** ára 60 kr. — **Margit-fogpép** ára 50 kr.

FÖLDES KELEMEN gyógyszerertára
Aradon, Deák-Ferenc-utca 11. szám.

Főraktár S.-A.-Ujhelyben:

WIDDER GYULA urnál.

311. V. 1895. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényes 5457/95 és 5450/95. p. sz. elrendelő és a kir.-helmecezi kir. járásbírószék 2103-2104/95. számú kiküldött végzése által a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár javára Rózner Adolf b.-szerdahelyi lakos ellen 500 frt és 200 frt tőke, ennek 1895. évi május hó 14. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 98 frt 97 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 700 frtba becsült szeszőzdei berendezésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kir.-helmecezi kir. bíróság 2438/96. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis B.-szerdahely községében alperes lakásán leendő eszközlésére 1896. évi június hó 18-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtót követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján lett kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Király-Helmece, 1896. évi május hó 27-én.

Szabó Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Tk. 1574/96. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A satoralja-ujhelyi kir. törvényes mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kakas Mihály végrehajtónak, Kiss Ödön ügyvéd mint az ismeretlen tartozkodású Hegedűs András ügygondnoka végrehajtást szenvedő elleni 20 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényes (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószék) területén levő Kiszte község és határában fekvő, a kisztei 7. sz. tjkvben Hegedűs András végrehajtást szenvedő, továbbá Sándor Erzsébet, Hegedűs János és kk. Hegedűs János tulajdonostársak nevében álló s az 1881. 60. t.-c. 156. §-a értelmében egészen árverés alá bocsátandó 83. hr. sz. belhely és 6. ö. i. sz. ház és kert 197 frtban, — a kisztei 6. sz. tjkvben foglalt I. 141/b, 196/b, 273/b, 292/b, 343/b, 367/b, 408/b, 436/b, 499/b, 519/b, 580/b, 607/b, 673/b, 687. hr. sz. külbirtokból B. 3. s. sz. alatt Hegedűs András illető jutalék 98 frtban, — a kisztei 20. sz. tjkvben foglalt, I. 141/a, 196/a, 273/a, 292/a, 343/a, 367/a, 408/a, 436/a, 499/a, 519/a, 580/a, 607/a, 673/a, 687/a, hr. sz. külbirtokból B. 7. s. sz. alatti Hegedűs András illető jutalék 386 frtban, — a kisztei 88. sz. tjkvben Hegedűs András végrehajtást szenvedő, továbbá Hegedűs János és kk. Hegedűs János tulajdonostársak nevében álló, azonban az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a értelmében egészen árverés alá bocsátandó 82. hr. sz. belhely, kelt és 5. ö. i. számú házra az árverést 194 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi június hó 25. napján délelőtt 10 órakor Kisztén a községvezetés által megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 19 forint 70 krajczárt, 9 forint 80 krajczárt, 38 forint 60 krt, és 19 forint 40 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvszék mint tkkvi hatóságnál 1896. évi április hó 3-án.

Wieland, kir. tvszéki bíró.

314/96. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószék 1896. évi 8819/polg. számú végzése következtében Dr. Tátray Dezső ügyvéd által képviselt a Zemplén-megyei kereskedelmi-, ipar-, termény és hitelbank javára Varga János garanyi lakos ellen 455 frt s járuléka erejéig 1896. évi január hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 509 frtba becsült háziutórok és juhokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 805/p. 96. számú végzése folytán 455 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi május hó 31-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 43 frt 75 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Garany községében leendő eszközlésére 1896. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. évi május hó 22. napján.

Tomasovszky Lajos, kir. bír. végrehajtó

Benczúr Testvérek cémentgyára

Mogyoróskán,

(Zemplén., posta helyben)

ajánl Portland és Román-
cémentet, padló és jár-
dalemezeket legjobb mi-
nőségben.

↳ Vízonteladók kerestetnek. ↳

Arany érem 1888. Erdem érem 1891
Pécs Temesvár

Kárpáti mellszörp köhögés ellen

mell- és tüdőbetegnek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, el-
nyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger
és számkökögés, nehéz lélegzés, tüdővész,
továbbá általános és gyomorgyengeségnél
legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható
Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg
50 Rr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található
gyógyfűvek és gyökerekből készülnek, szin-
tén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb
felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis cso-
mag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használ-
tak a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő,
Molnár Lipót gyógyszerészénél **Kassán**.
S.-A.-Ujhelyben: Widder Gyula, Buday
Akos és Kincsesy Péter gyógyszerésztáiraikban.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly ros-
szak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eme értéktelen
utánzatok könnyen felismerhetők, mert:

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** nincsenek ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEJEGYE
COGNAC-GYARNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és
esemege-kereskedésben és gyógyszerésztárakban.

KÓTITS LASZLÓ

KOCSIGYÁRTÓ

S.-A.-UJHELYT.

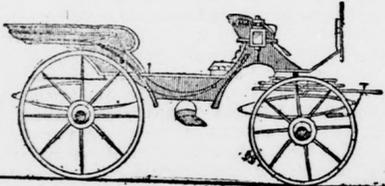
(Rákóczi-utca.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben
a Rákóczi-utczában levő

kocsigyártó műhelyemben

mindenféle kocsikból nagy választékot tartok raktáron és a gazdálkodáshoz
szükséges **könnyű** és **nehéz szekereket** a **legjutányosabb** árak
mellett árusítom. Viselt kocsikat becsérellek.

Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb
idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült
munkákért kezességet vállalok.

Gyártmányaim kitűnőségéről, több kiállításon
nyert érmeim tanuskodnak, miért is a nagyérdemű
közönség becses pártfogását tisztelettel kérem.

KÓTITS LÁSZLÓ.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tu-
domására hozni, hogy mindennemű ingatla-
nok vételét — eladását, — bérbeadását
avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltéte-
lek mellett s a legrövidebb idő alatt köz-
vetitem.

Jóhírnevű vendéglőmben kitűnő asztali
bor 36 krtól 40 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Visk-Várhegy

gyógyfürdő Máramarosmegyében, égvé-
nyes-, sós-, vasas-, valamint szulfátos
vasas savanyuvizforrásokkal és hideg-
vizgyógyintézetrel. Vészeségység, hu-
rutos bántalmak, női bajok, aranyér
ellen régi jó hírnevű, olcsó, kitűnő le-
vegőjű gyógyhely. Prospektus kapható a
fürdőből, vagy dr. LENGYEL ALAJOS
budapesti orvos, tulajdonos és igazgató-
tól, VI. Váci-körut, 43. szám.

A még eddig felülmulhatatlan Malártsik-féle csász. és kir. kizárólag szabadalmazott

PATKÁNYIRTÓ-POGÁCSA

a legbiztosabb szer patkányok és egerek kiirtására. Ára csomagonként 15 és 30 kr. Vízontelárusítóknak 40 kis és 20 nagy csomagból álló
postaküldeményt 8 fnt 30 kr-ért bérmentve szállítok. Próbaképen 2 nagy — vagy 5 nagy csomag — 80 kr — illetve 1 fnt 90 kr előre beküldése
mellett portómentes küldéssel megrendelhető:

Malártsik György a cs. és kir. oszt.-magyar kiz. szab. tulajdonosánál **S.-A.-Ujhely**.

Fő-raktár S.-A.-Ujhelyben: Widder Gyula ur gyógyszerésztárában. Raktárak S.-A.-Ujhelyben: Kornstein Ignác,
Fischer Hani és Klein Albert urak kereskedéseiben. Sárospatakon: Pavletits György; Király-Helmeczen: Pauliczky Gusztáv; Sze-
rencsén: Altmann Mihály; Tokajban: Olay Lajos; N.-Mihályban: Garfunkel Nánán, Marmorstein Jenő; Homonnán: Hossza
Gyula, Szekerek Aladár; Magyar-Izsépen: Schrenck Ferencz; Tarczalón: Lázár Gyula; Abauj-Szántón: Soóváry Kálmán;
A.-Szepsiben: Schwartz Á. gyógyt.; Kassán: Kuhlmann Nándor, Poltz Nándor, Víz Domokos, Zähr és Szakmár; Eperjesen:
Bein Simon, Luchs Ede, Holenia L.; Iglón: Pollák Simon; Lőcsén: Patz Emil; Miskolczon: Máhr Károly, Merkl Gyula. Bumsch
Béla, Gottfried Sámuel; Mező-Kövesden: Rusznák Márton; Nyiregyházán: Blau Mór, Hoffman Adolf, Hibján S. utódai uraknál,
valamint Ausztria Magyarország minden gyógytárában, fűszer-, vas- és gyógyáru kereskedésében. — Magyarországi nagybani
főraktárak Budapesten: Brázay Kálmán nagykereskedésében, Múzeum-körut. Török Józsefgyógyésztárában, Király-utca 12. sz. Egger
J. gyógyésztárában, Váci-körut 17. sz.

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET“ áru- és terményraktáiraiban
az ez ideig

IV-ik évi gyapju-vásár

beraktározással egybekötve
1896. évi június hó 10-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság
igazgatósága.

(Utányomat nem díjazatik.)

Órás-üzlet eladás.

A főtéren lévő s nővérem Werner E. tulajdonát
képező óras-üzletet, mely mintegy 150 frt értékű fali
és zsebóra áruból és az óras-iparúhoz szükséges
egyéb berendezésekből áll, eladóvá teszem. Vidéki
levélbeli megkeresések hozzám: **Werner Miksa**
S.-A.-Ujhely intéződk.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi- és baleset-biztosítási ág 1895.

KIADÁS.	forint		kr.		forint	kr.	BEVÉTEL.		forint	kr.
	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.		
I. Kárfizetések (a kár felvételi költségekkel együtt):										
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2712341	27					2892067	74		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	607501	93					1312500	77		
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	163	24					1027514	—		
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	143872	31	3463878	75			40000	—	5972082	51
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):										
1. Szervezési költségek (a folyószámlán teljesen törlesztve)	35016	44					319076	19		
2. Jutalékok	852907	18					282929	50		
3. Folyó igazgatási költségek	816098	55	1704112	17			1732081.50	79		
4. Adók és illetékek			386983	01			1733	13	658216	61
III. Leírások és egyéb kiadások:										
1. Leírások kérés követelésekre	2649	76					53577	13		
2. Egyéb kiadások: Járulékok és kamat a hivatalnokok ellátási pénztárába	65095	21	68604	97						
IV. Tartalék függő károkra:										
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	345186	17								
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	285690	06								
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	420	—								
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	50941	52	682237	75						
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:										
1. Díjtartalék	2843653	39								
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	215473	67								
b) Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	111773	46	3170600	52						
c) Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1312500	—								
2. Tökésített nyereségtartalék	1027514	77	2380014	77						
3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	40000	—	833751	54						
4. Kétes követelések tartaléka			12690243	48						
VI. Évi üzleti nyereség										
Összesen:									12690243	48

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1895).

KIADÁS.	forint		kr.		forint	kr.	BEVÉTEL.		forint	kr.
	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.		
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:										
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	2415325	11					28435241	02		
2. Elelés esetére szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	490460	92					3277234	33		
3. Járadékfizetések	141911	08	3047697	71			1312500	—		
II. Fizetések vis-zavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét										
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	38622	89					1254496	67		
2. Szervezési költségek (törlesztve)	301885	24					40000	—		
3. Folyó igazgatási költségek	549397	11	704184	97			52688	—		
4. Behajtási jutalékok	125317	16	1070482	92			701235	24	45020707	26
5. Orvosi költségek	55260	52	86768	51						
6. Adók és illetékek			9803	70						
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak										
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	269410	56								
2. Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	201700	05	472876	44						
3. Járadékfizetések	1765	83								
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):										
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	38622	89								
2. Szervezési költségek (törlesztve)	301885	24								
3. Folyó igazgatási költségek	549397	11								
4. Behajtási jutalékok	125317	16								
5. Orvosi költségek	55260	52								
6. Adók és illetékek										
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kérés követelésekre										
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	269410	56								
2. Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	201700	05								
3. Járadékfizetések	1765	83								
VI. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:										
1. Díjtartalék										
a) Haláleset, szóló és vegyes bizt., lev. viszontbizt. részét	fl. 34503863.13									
b) Elelési biztosítások, lev. a viszontbizt. részét	5926253.39									
c) Járadékfizetések	1570481.80		41800598	56						
2. Díjtartalék										
a) Haláleset, szóló és vegyes bizt., lev. a viszontbizt. részét	fl. 3217133.44									
b) Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	214244.76		3431378	20						
3. Tökésített nyereségtartalék	1312500	—	1254496	67						
4. Értékpapírok árfolyamtartaléka	40000	—	48430377	89						
5. Kétes követelések tartaléka	591404	48	760142	92						
6. A biztosítottak osztalékalapja			54692165	84						
VIII. Évi üzleti nyereség										
Összesen:									54692165	84

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1895. december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
1	A részvényesek adósságlevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alaptőke	2625000	—	2625000	—	5250000	—
2	Ingatlan birtok	—	—	4365208	85	4365208	85	2	Tökésített nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2625000	—
3	a) Városi ingatlanok	—	—	—	—	—	—	3	Tartalékalap az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezésére	1027514	77	1254496	67	2282011	44
4	b) Mezőgazdasági birtokok	1277600	56	—	—	1277600	56	4	Tartalékalap kétes követelések fedezésére	40000	—	—	—	80000	—
5	Gazdasági termények	90582	—	606716	76	606716	76	5	Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegben	317600	52	—	—	3170600	52
6	Építés alatt álló intézeti ház Prágában	—	—	5003609	69	5003609	69	6	Díjtartalék folyó biztosításokra a B mérlegben	—	—	41800598	56	41800598	56
7	a) Kölesönök a társaság elnöki kötvényeire	—	—	—	—	—	—	7	Tartalék függőben lévő kárfeleltesekre az A mérlegben	682237	75	—	—	682237	75
8	b) Jelzálog által bizt., a felek halálakor felveendő tőkék	—	—	3000	—	3000	—	8	Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegben	—	—	472876	44	472876	44
9	Kamatok jelzálogilag biztosított tőke-kölesönök ingatlanokra	80000	—	1988548	80	2068548	80	9	Osztalék-alap az életbiztosításban nyereménnyel biztosítottak javára	—	—	591404	46	591404	46
10	Kölesönök értékpapírokra	113647	87	—	—	113647	87	10	A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyonja	713575	48	—	—	713575	48
11	Állam- és más értékpapírok	4302392	60	37889057	88	4191450	48	11	Jelzáloghitelek	—	—	—	—	—	—
12	Folyó kamatok	126202	54	223655	51	349858	05	12	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	769401	91	59169	40	828571	31
13	Váltak a társaságban	253030	03	—	—	253030	03	13	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	12531	09	179875	42	12531	09
14	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	1414422	06	128587	99	1540280	05	14	a) Hitelek különböző címeken	428730	63	1036125	83	6080606	05
15	Készpénz az intézet igazgatóságánál és fiókjainál	437426	96	24022	72	461449	08	15	b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	1536324	27	—	—	2572447	10
16	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	378324	20	41905	89	420230	09	16	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	99277	80	—	—	99277	80
17	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	1145543	86	99277	80	99277	80	17	Gódom alapítvány	5029	47	—	—	5029	47
18	Maradvány az A mérleg f. számlájából (L. Teher)	296456	38	4589	16	271045	54	18	Gódom alapítvány	4977	50	—	—	4977	50
19	a) Adósság különböző címek alatt	2000	—	21018	96	23018	96	19	Gódom alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
20	b) Adósság jelzálog-kölesönökre hátr. kamatokkal	1536321	27	1036125	83	2572447	10	20	Besso József alapítvány	6000	—	—	—	6000	—
21	c) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	3000	—	—	—	3000	—	21	Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
22	d) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	6000	—	—	—	6000	—	22	Evi üzleti nyereség	833751	54	760142	92	1593894	46
23	e) Besso József alapítvány	3000	—	—	—	3000	—	23	Összesen:	13273449	73	53563567	90	66837017	63
24	f) Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—								
25	Bütorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, cégtáblák, papír- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—								
26	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—								
27	Összesen:	13273449	73	53563567	90	66837017	63								

Az 1895. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezvények értéke: frt 31142823.66

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.
Dr. Bozza Camillo, Baró Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Baró Morpurgo József, Segré V.
A vezérlikár: Ricchetti Odón.

Magyarországi vezérigazgató: HEGEDŰ

